УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
одинокий український католицький тижневик у Канаді.
Виходить у Вівторок в Едмонтоні під ч. 10012-109 Стріт.
Річна передплата $2.00
Телефон 25708.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
UKRAINIAN NEWS

UKRAINIAN NEWS
Published Every Tuesday by the
UKRAINIAN NEWS PUBLISHERS LIMITED
10012-109th Street, Edmonton, Alberta
Phone 25708.

Vol. XIII. No. 42 Edmonton, Alberta, Tuesday, October 15, 1940.
Едмонтон, Алберта, понеділок, 15. жовтня, 1940. Число 42. Рік XIII.

НІМЕЧЧИНА ДАЛІ ШЛЕ СВОЇ ВІЙСЬКА НА БАЛКАН

НІМЦІ ВВІЙШЛИ ДО БУКАРЕШТУ, СТОЛИЦІ РУМУНІЇ

З Букарешту й Білгороду доносять про щораз нові транс порти німецьких військ на Балкан. Були звідомлення з Лондону, що Німці машерують через Угорщину. В урядових угорських кругах не заперечили ні не потвердили тієї вістки.

В суботу прибули до Букарешту німецькі жовніри з наїженими багнетами на крісах, викликуючи враження окупації румунської столиці. Жовніри їхали на троках, удекорованих свастикою. Над містом літало 100 німецьких літаків.

Нмецькі прапори лопотіли на готелях у честь прибувших німецьких жовнірів. Те, що Німці вїхали з наїженими багнетами, уважають відповіддю на турецькі погрози, що два міліони турецького війська загородять шлях німецького походу на схід. До столиці Румунії прибув зі своїм штабом генерал кавалерії Гансен, який, як проголосили Німці, буде командувати "інструкторськими дивізіями." На привіт німецькому ґенералові орхестри грали націстичний гимн "Горст Вессел", а румунські залізноґвардисти собі ревіли його по румунськи. Румунський уряд оповістив комунікат, що ще попередній уряд короля Карла запросив німців на інструкторів румунської армії.

НІМЕЧЧИНА Й РОСІЯ УКРІПЛЮЮТЬСЯ НАД ЧОРНИМ МОРЕМ

З Букарешту доносять: Советська Росія поспішно будує сім баз для великих літаків у Басарабії, шле ескадри літаків до напів готових аеродромів і посилає транспорт за транспортом военні матеріяли на румунську границю.

Німці також будують швидко мілітарні бази недалеко гирла Дунаю. Німецькі офіцири генерального штабу вганяють з одної конференції на другу, виготовляючи стратеґічні пляни. Одну з морських летунських баз будують Німці в Констанці, румунськім чорноморськім порті.

Обі сторони на випередки шлють військо і військовий матеріял до місць концентрації. Большевики громадять найкращі війська при впаді Пруту до моря.

МАЙСЬКИЙ В ПІДЗЕМНИХ КРИВКАХ

Советський амбасадор Майський відбув минулого тижня в вечір поїздку по підземних криївках у східній частині Лондону, разом з адміралом Едвардом Евансом. В одному місці сер Едвард промовив коротко і представив Майського. Коли товпа дізналася про визначного гостя, почала кричати: "Говори Майський!"

Майський виліз на віз і сказав: "Ваш теплий привіт врадував мене і мою жінку, але ще милпіший він є моїй країні." Його знову і знову оплескували. Східня частина Лондону, це робітнича дільниця.

ТУРЕЦЬКИЙ ПРЕМІЄР ПРИЙНЯВ СОВЄТСЬКОГО АМБАСАДОРА

Туреччина робить всі можливі заходи, яких від неї вимагає назріваюча кріза на Балкані. Особливо живо інтересується становищем советської Росії відносно вмаршу німецьких військ до Румунії. Премієр Рефік Сейдам прийняв нового советського амбасадора Віноградова кілька годин перед тим, як турецьке радіо проголосило осторогу, що 2,000,000 турецького війська стоїть напоготові проти яких небудь спроб німецької армії вдарити на Єгипет через Близький Схід.

Предмету конференції не виявлено. Невтральні обсерватори підкреслюють знаменну заяву в радіо, що "здається Балкан і навіть советська Росія стоять напередодні несподіваної війни."

КОНЦЕНТРАЦІЯ БОЛГАРСЬКОГО ВІЙСЬКА НА ТУРЕЦЬКІЙ ГРАНИЦІ

З британських джерел у Букарешті подають про велику концентрацію болгарських військ здовж турецької границі а також, що до Болгарії прибули німецькі літаки.

Болгарія заперечує, що вона скріпила свої гарнізони на турецькій границі.

Страти німецьких літаків досягли суми 600,000,000 долярів.

НІМЦІ ТРАТЯТЬ НАДІЮ НА ПОБІДУ, КАЖЕ АМЕРИКАНЕЦЬ

Американський ґенерал Фуллер сказав в Оттаві, що німецькі офіцири тепер мало вірять в націстичну побіду. Фуллер був військовим аташе в Франції й недавно вернувся з Европи.

Німецькі втрати в літаках підривають у них віру в націстичну перемогу. Німці не сподівалися швидкої перемоги над Францією, не були готові до інвазії на Англію й тому не скористали з того, що підчас евакуації з Фляндрії Британці стратили стільки майна.

ЯПОНЦІ ВИЇЗДЖАЮТЬ З БРИТАНІЇ, АМЕРИКАНЦІ З ЯПОНІЇ

Японське міністерство заграничних справ наказало Японцям в Англії замкнути свої банки й корпорації і вертатись домів. Причина ніби та, що внаслідок війни вони стоять нечинні.

Помимо запевнювань японського уряду, що він хоче в мирний спосіб розвязати свої труднощі зі Злученими Державами, Американці продовжують виїзджати з Японії й окупованих ними територій.

ФРАНЦІЯ НЕ ЗАЯВИТЬ ВІЙНИ ПРОТИ АНГЛІЇ

Уряд Петена заявляє, що він не має наміру проголосити війну проти Англії по стороні Німеччини й Італії.

У Віші, Франції, де перебуває уряд Петена, кажуть, що Еспанія теж не гадає йти до війни.

У французькім заграничнім уряді заперечують наче б то Франція одержала предложення Німеччини, щоб заключила з нею мир, а потім пішла до війни проти Англії.

НІМЦІ МАЮТЬ СТО ДИВІЗІЙ НА СОВЄТСЬКІЙ ГРАНИЦІ

До Лондону прийшли донесення, що Гітлер був приневолений вислати на советську границю нові сили, щоб скріпити східню армію. Відповідно до інформацій британських експертів Гітлер має тепер на східній границі около 100 дивізій або звиш півтора міліона війська, щоб свому другові Сталінові відобрати охоту збройного протесту проти німецьких ґарнізонів у Румунії.

ЯПОНІЯ "ОСТЕРІГАЄ" ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ

Японський премієр, князь Коное, заявив журналістам, що буде японсько - американська війна, якщо Злучені Держави і Японія не захочуть себе взаємно розуміти. А Японія розуміє світове положення так, що тепер світ буде поділений на величезні імперії, що будуть під контролею великих военних сил. Японія хоче, щоб Злучені Держави визнали її домінуючою у Східній Азії, а зате вона визнасть Злучені Держави домінуючими на американській землі. Якщо Злучені Держави, казав премієр, не хочуть погодитись з тим, що потрійний союз Японії, Німеччини й Італії хоче завести "новий світовий порядок", то це мусить довести до війни. Коли Злучені Держави не дадуть Японії нафти, казав він далі, то Японія дістане її в Голяндській Індії й на Маляйськім острові, а зате не дозволить вивозити звідти цинк до Злучених Держав. Коли Злучені Держави виступлять силою, то Японія буде теж силою відповідати.

Зїзд Б.У.К.-а в Саскатуні Відбувся Величаво

З НАРАДАХ ВЗЯЛО УЧАСТЬ ПЯТЬСОТ ОСІБ

Триденний зїзд Братства Українців Католиків пройшов з великим успіхом. Велика та величава нова церква в Саскатуні а також саля при церкві були заповнені підчас віправи й орґанізаційних та мистецьких частин зїзду.

Були гості й делеґати не лиш з усіх сторін Саскачевану, але й Манітоби та Алберти. Від саскачеванського провінціонального уряду витав зїзд премієр Петерсон, який спеціяльно приїхав на зїзд БУК-а з Ріджайни. Також витав та промовив на зїзді проф. Симсон, посол Орест Жеребко та інші.

БУК-а в Манітобі заступав Впр. о. Д-р Василь Кушнір, а з Алберти Вcч. о. Химій, ЧСВВ, з Мондеру. Від Українських Вістей промовив І. Ісаїв, а від Народнього Дому в Едмонтоні п. Осип Прийма.

В неділю вечером, 13-го жовтня, відбувся в Роял Джордж готелі бенкет в честь премієра Петерсона при участи 26 гостей.

Тому, що часопис уже їде до друку, докладний опис того зїзду подамо в слідуючому числі.

Предсідателем зїзду був п. Шебець, секретарем п. Гриневич.

КРІЗА НА ДАЛЕКОМУ СХОДІ

В той час, як американські горожани почали виїзджати домів, японський премієр князь Коное візвав націю до спільної праці в великім зворотнім моменті 2,600-літньої держави.

"Завданням Японії — говорив Коное — є створити велику Східню Азію і новий лад. Це призначення має перед собою великі труднощі, але яка проба не стояла б перед нацією, корабель мусить плисти просто вперед. Свою ціль Японія хоче здійснити мирними дипльоматичними засобами. Коли ж якась держава буде противитись дипльоматичним заходам, будемо приневолені відкликатись до сили."

У Вашинґтоні відповіли, що Злучені Держави займуть якнайрішучіше становище проти Японії, навіть коли б це мало допровадити до війни.

Присилайте передплату!

Найбільшим літаком в Европі буде цей новий 20-тоновий англійський великан, побудований в Англії. Він має 4 мотори, ширина крил має 123 стіп а довжина літака 114 стіп. Він буде возити 42 пасажирів, його скорість має 200 миль

Небезпека Війни на Балканах поширюється

РУМУНІЯ ЗДЕРЖАЛА ВИВІЗ НАФТИ ДО ГРЕЦІЇ

Багато фактів вказує на те, що Німеччина приготовляє кампанію на Балкані і Близькому Сході. Цей здогад чужих обсерваторів підкріплює й те, що Румунія стримала вивіз нафти й ґазоліни до Греції. Можливо, що заборона вивозу буде поширена також на Туреччину.

Втрата румунської нафри ставить Грецію в невигідне мілітарне положення. Кажуть, що вона має запаси ґазоліни тільки на два місяці. Подібно, як Туреччина, Греція не має власних рафінерій і готову ґазоліну спроваджувала головно з Румунії.

ПЕРЕСУНЕННЯ НІМЕЦЬКИХ ВІЙСЬК ТРІВОЖИТЬ РОСІЮ

Бритіш Юнайтед Прес принесла сцензуровану вістку з Букарешту, що російські круги в Румунії заалярмовані повідомленням, що Німці шлють до Румунії зброю вартости $82,500,000.

Ця сума представляє четвертину річного буджету Румунії й Москалі думають, що Німеччина не шле такої кількости военних матеріялів без важної причини.

Німецьку мілітарну діяльність у Румунії пояснюють у німецьких кругах як міри обережности, щоб не допустити до бомбардування Британцями румунських нафтових піль. Та Совети з такого вияснення не вдоволені.

Донесення з пограниччя советської Басарабії кажуть, що советська армія окопуеться, однак ще не завважено великих пересунень військ.

БАЛКАН БОЇТЬСЯ ЗАГАЛЬНОГО ВИБУХУ

З Букарешту подають: Пересунення німецьких військ до Румунії викликують побоювання на Балкані, що внедовзі ціла південно-східня Европа може стати бойовим фронтом Німеччини й Італії.

Політичні обсерватори заповідають, що найближчим льоґічним потягненням буде сильно зорганізоване кампанія держав осі, щоб відтягнути Грецію й Туреччину від Британії. Коли ж кампанія не вдасться, то ледви чи обійдеться без війни.

В МОСКВІ ЗАПЕРЕЧЕНО, ЩО СОВЄТИ ЖАДАЛИ ПОЛЬЩІ

Советська пресова аґенція заперечила будьто би Росія жадала щоб Німеччина віддала їй територію Польщі. Докладніше про цю справу нічого не відомо.

АНГЛЬО-РУМУНСЬКІ ВЗАЄМИНИ БЛИЗЬКІ РОЗРИВУ

Букарештенський кореспондент лондонського часопису "Дейлі Мейл" доніс, що зірвання англьо-румунських дипльоматичних взаємини є справою днів, а можливо що й годин. Кореспондент також подає, що Італія нападе на Грецію а Німеччина на Туреччину з чорноморських баз. Він каже, що можливо німецькі війська виконають напад на Туреччину через болгарську територію. Такий плян є дуже правдоподібний — говорять у турецьких кругах — і Німці візьмуться до нього в найближчих тижнях.

Британці дістали наказ від свого уряду виїхати з Румунії після того, як британський посол сер Реджінальд Гор повідомиль Лондон, що його розмова з румунським премієром Антонеску буле незадоволяюча.

Британський уряд є тієї думки, що раз Румунія згодилася впустити німецькі війська на свою територію, то з тим моментом перестала бути невтральною державою.

КИТАЙ — СОЮЗНИК АНГЛІЇ

Так тепер виглядає, що практично беручи, Велика Британія ставиться до Китаю як до свого военного союзника. Це наслідок потрійного союзу, бо Японія стала явно по стороні Німеччини й Італії, ворогів Англії. Тепер Англія отворить Бурмійський шлях, яким довозитимуть зброю до Китаю що воює з Японією. Англія дала теж Китаєві до пізнання, що дасть йому й фінансову допомогу. Згадуючи про це, часописи додають, що все те діється в порозумінню зі Злученими Державами.

ЛІТАК КИДАЄ ПО 2,000 ЗАПАЛЬНИХХ БОМБ

Запальні бомби є малі, важать всього по 2 фунти. Таких бомб підчас одного лету літак скидає коло 2,000.

Запальна бомба пробиває в домі дах і стелю, й потім вибухає на долівці й так підпалює хату.

Німці везуть польських бранців до робіт над Англійський Канал.

ВЕЛИКІ ПОВІТРЯНІ БОЇ НА ЗАХОДІ

Після короткої перерви німецькі літаки наново почали бомбардувати Лондон і інші англійські міста. Бомби понищили багато домів і поранили чимало людей. Минулої середи атакували 100 ріжних осередків у Лондоні й дальших сторонах Англії. Один з найбільших нападів виконали вночі з понеділка на вівторок і спричинили багато пожеж. Одна бомба ушкодила катедру св. Павла в тій частині, де є головний вівтар.

Британська повітряна фльота теж продовжує напади на Німеччину і окуповані Німцями території. Заподіяні шкоди німецькій індустрії й іншим военним обєктам жахливі.

ЮГОСЛАВІЯ БУДЕ БОРОНИТИСЯ

Югославський премієр заявив, що Югославія не перепустить чужих армій через свою територію і збройно буде боронити свою невтральність. Ця осторога звернена проти Італії й Німеччини.

ВІСТИ З ДІЄЦЕЗІЇ

НІМЦІ БУДУТЬ ВІДКИНЕНІ НА СВОЇ ЗЕМЛІ

Підсекретар війни в британськім кабінеті лорд Крофт заповів, що Британія зачне офензиву проти Німців, скоро тільки буде розторощена німецька повітряна сила і знищена фабрична індустрія.

Часопис "Експрес", якого власником є міністр будови літаків лорд Бівербрук, заповідає, що наступною фазою війни буде кинення проти Німеччини повітряної сили всього англьо-саксонського світу.

Часопис подав, що в Британії тепер вчаться на летунів 54,000 молодих мужчин, а імперіяльний воздушний плян (у Канаді) має дати що року 50,000 летунів.

Повітряне міністерство подало, що британські літаки зменшили продукцію літаків у Німеччині, поважно ушкодили комунікацію і знищили 50 процент німецької річної продукції ґазоліни, яка дає 2,500,000 тон. Далі сказано, що британські летуни виконали 700 рейдів на Німеччину, з того 60 рейдів на важний залізничий вузол Гам, 29 на Кельн, 16 на Ессен, 36 на Гамбург, 31 на Бремен і 15 на Берлін.

АМЕРИКА ЖАДАЄ ВІД ФРАНЦІЇ ЗВОРОТУ ЛІТАКІВ

З Вашингтону повідомляють що Злучені Держави зажадали від Франції звороту 110 літаків, які продано їй перед катастрофою. Літаки взяв французький корабель "Берн" перед самим упадком Парижа. Після перемиря між Францією й Німеччиною "Берн" спинився на острові Мартінік. Там зібралось кілька французьких кораблів, а також корабель з французьким золотом на 250 міліонів долярів, яке вивезено з Франції. Тепер Англійці оповістили бльокаду острова Мартінік.

Президент Розвелт мав нараду з французьким амбасадором у Вашингтоні в справі звороту 110 літаків Злученим Державам. Кажуть, що французький уряд відмовляється їх звернути.

Фармері будуть покликані до війська коло 22 листопада

Цього тижня вишлють повідомлення до 21-літніх фармерів і фармерських робітників, щоб ставилися до лікарських оглядин. В Алберті вони будуть покликані до приму сов́ого військового вишколу на кемпах коло 22 листопада.

До другої групи покликаних належать головно ті, що їх звільнено від покликання в першім періоді.

Реєстрар провінціональної ради военної служби І. П. МекАйзик заявив, що хто дістав повідомлення ставитися до лікарських оглядин і бажає дальшого відрочення служби, мусить негайно внести прохання до "Вор Сервисес Борд"-у в судовім будинку в Едмонтоні.

Думаємо, що таксамо справа мається в Саскачевані й Манітобі.

В Лондоні кажуть, що від початку війни Німеччина втратила 6,500 літаків.

АРХИЄРЕЙСЬКІ ПОСІЩЕННЯ ІХ ПРЕОСВЯЩЕНСТВА

27. жовтня, в неділю — Архиерейська Служба Божа в Енгусвил, Ман., о годині 10-ій. Пополудні о годині 4-ій — Архиерейське посіщення церкви в Овкбурн, Ман.

КАНАДА ПЛЯНУЄ СИЛЬНЕ УКРІПЛЕННЯ ЗАХІДНЬОГО ПОБЕРЕЖЖЯ

Після приступлення Японії до союзу з Німеччиною й Італією Канада приступила до будови сильних укріплень на побережжі Спокійного Океану.

Над цим пляном застановлялися в Оттаві від довшого часу, сказав міністр оборони полк. Ралстон. Він теж подав, що на Венкуверськім острові сконцентровано одну бриґаду війська. Місце перебування її є військовою тайною. Можливо, що оборонну силу тихоокеанського побережжя піднесуть до одної дивізії, подібно як на східнім побережжі.

КАНАДА ЗБУДУЄ 3,000 ТАНКІВ

Міністр постачання Гав оповістив, що виготовлено модель нового типу повзів і ведуться приготування до виробу 3,000 повзів у Канаді. Будуть це танки середньої величини, скомбіновані на основі найкращих британських і американських танків. Канада затримає для себе 1,200 танків, а 1,800 вишле до Англії. Кошти продукції винесуть 150 міліонів долярів.

Канадійська армія дістане нову назву

Департамент оборони в Оттаві буде просити парлямент на найближчій сесії змінити назву канадійських сухопутних сил на "Канадійська Армія" Таке сказав міністр Ралстон.

Він сказав, що міліція означає стрільців а зі зміною озброєння слово "армія" буде відповідніше.

Для відріжнення постійної військової сили від сили военного часу, сказав Ралстон, буде мабуть уведений термін "активна" армія і "резервова" армія.

Нова назва армія буде відповідати термінольоґії британської армії.

Манітоба має нового ґубернатора

Р. Ф. Меквиллямс, К.С., з Вінніпеґу, зістав назначений новим ґубернатором Манітоби. Уряд обійме 1-го листопада.

Р. Ф. МекВиллямс уродився в Пітерборо, Онт., 10 жовтня, 1874. Проживав у Вінніпеґу і вів свою адвокатську канцелярію від 1910 року. Його жінка є алдерманом у Вінніпеґу.

Погрози, які нічого не вартують

Мусолінієва газета "Іль Пополо д' Італія" написала, що Німеччина, Італія й Японія є готові почати війну зі Злученими Державами, якщо в Вашингтоні відкинуть пропозицію Риму - Берліну - Токія на визнання їм життевого простору, тобто імперіялістичної експанзії.

НАСЕЛЕННЯ В БОРОТЬБІ З БОЛЬШЕВИКАМИ

Кореспондент новинкарської агенції N. C. W. C. Нюз Сервис з Женеви доносить, що большевики не вспіли знищити релігійного життя ані ослабити народнього духа на окупованих землях, помимо гострих переслідувань. Кореспондент доносить, що Українці греко-католики на окупованих большевиками землях у Західній Україні й Білорусі ведуть тиху, але завзяту боротьбу з комуністичною пропаґандою й комуністичними протирелігійними розпорядками. У Галичині населення ставить якнайбільший спротив проти советської окупаційної влади. Бунтуються теж польські меншини й майже щоденно влаштовують тайні збори а костели мають бути переповнені. Большевики виловлюють польських патріотів і ночами вивозять їх вантажними поїздами в глибину Советського Союзу, де заставляють їх до тяжких робіт, часто відривають батьків від родини. Всі сліди по вивезених у глибину Совет ського Союзу пропадають, бо не вільно їм писемно порозумітися зі своякими або знайомими.

Листи, які приходять з Тернопільщини до Українців у Канаді подають, що московські болшевики виселюють з того повіту на Сибір тих, що купили землю при парцеляції. Виселюють без огляду на те, чи той, що купив землю — Українець, чи Поляк. Усіх вивозять на Сибір. Також ті, що тішились поділом панської землі, з надходом большевиків до Галичини, не довго будуть тішитися набутою землею. По Тернопільщині ходять уже чутки, що на слідуючу весну, тобто в 1941 році большевицька влада перебере всю землю, яка належала до панів та церков, навіть поділену вже між селян і поробить з них комуністичні господарства, колективи та колхози. Також повідбирає вона й селянську землю, як ходять чутки, та поробить з них колхози.

Большевицька московська ґазета винить Зл. Держави

Большевицька газета "Ізвестія" в Москві подає, що Америка дає велику поміч Англії у війні, та що обі ці держави співпрацюють, причинилось до того, що Німеччина й Італія заключили новий союз з Японією.

Ґазета додає, що Москва останеться "надалі" невтральною та що є надія, що її взаємини з Японією покращають.

Жадають видачі Лупеску.— З Букарешту подають, що румунський уряд жадає від Еспанії й Португалії видачі Магди Лупеску, яку має судити румунський суд.

ЯК МОСКВА БУДУЄ МУЗЕЙ ІВАНА ФРАНКА

Большевицькі часописи в Москві подали "сензаційну" вістку, що комуністи у Львові збудували музей Івана Франка. Кажуть, що музей у домі при вулиці Понінського 4, та що директром музею є син поета, Петро Франко.

Далі описують, що є в тім музею, книжки з власної бібліотеки покійного Івана Франка, його рукописи, навіть столик, на якім він писав і простенька ручка й заржавіле перо, яким писав письменник.

Хто був у Львові після війни, й відвідав музей Наукового Товариства ім. Шевченка при вулиці Чарнецького 28, знає, що все те було в тім музею, так як описане в московських газетах. Професор д-р Кирило Студинський з гордістю показував музей Івана Франка в музею Товариства ім. Шевченка, зокрема цінні книжки з записками в них Франка.

Тепер же цей музей Франка "перенесли", чи може викинули з великої камениці з дуже великими й просторими кімнатами в середині міста — до маленького мешкального домика далеко за містом — аж за Стрийським парком.

Чому?

Мабуть Москва дім (один з трьох) Товариства ім. Шевченка забрала для своїх урядовців. Бо їй не українська культура на гадці, але розгром тієї культури.

В Совєтах середні й вищі школи тільки для панських дітей

Вийшов советський розпорядок, що вкінці кладе кінець вільному, загальному навчанню, себто тому большевицькому блахманові, що голосив, що в Советах наука безплатна. Того вже більше не буде навіть на папері, бо заведено шкільні оплати за науку в середніх і вищих школах. Що ж це значить? Та те, що селянська чи робітнича дитина таки не зможе піти до вищої школи. Зате зможуть піти тільки діти вищих урядовців, тої советської аристократії, що побирає добрі платні й може платити й за те, щоб її діти могли побирати вищу освіту. Бо як у селянина чи робітника трапиться одна дитина, то ще він якось з бідою може стягнеться на шкільні оплати для неї. Та як тих дітей більше, то щоб не знати, що заробив, а таки не зможе дітям дати кращої освіти. То для Советів такі діти будуть добрими кандидатами на панщизняних рабів. На те певно Совети й рахують. — ("Свобода").

На мексиканських водах канадійський узброєний корабель захопив 9,000-тонове німецьке торговельне судно і привіз до канадійського порту.

Три Тисячі Українців Збігців у Швайцарії

Після поразки Франції, 20—23 червня, 1940, до Швайцарії перейшла, втікаючи від Німців, ціла дивізія польського війська сформованого у Франції, числом приблизно до 17 тисяч багнетів, з гарматами й іншим військовим знаряддям.

Ця дивізія була негайно обезброєна в ріжних місцевостях Швайцарії.

Серед цих інтернованих "поляків" несподівано для Швайцарців найшлось, як нас повідомляють самі інтерновані, значна частина Українців, здебільшого з Галичини, котрі були мобілізовані на території Франції, де вони перебували на заробітках, або на еміграції.

Негайно Комітет Українського Червоного Хреста в Женеві, що під проводом пані Іди Бачинської зорганізувався на початку війни, перебираючи на себе функції й завдання продовжувати діяльність закордоном Українського Червоного Хреста заснованого в Києві 20 квітня, 1918 року, увійшов у зносини з представниками інтернованих Українців і розпочав свою запомогову акцію.

Тепер Український Червоний Хрест у Женеві має зносини майже з усіма таборами, де поміж Поляками інтерновані українські козаки. Це була нелегка й досить скомплікована справа досягти контакту з нашими людьми, а навіть довідатись де вони перебувають.

В міру своїх дуже невеликих засобів, які складаються головно з пожертв надісланих з Америки й Канади, Комітет Українського Червоного Хреста в Женеві, який до речі складається в більшости з приятелів України, Швайцарців, діяльно листується з численними вояками окремих таборів, надсилає головно більш потребуючим всяке білля, взуття, мило, тютюн та особливо українські книжки. Комітет також відшукує родину окремих інтернованих як у Франції так і на теренах що приєднані до Советського Союзу або залишились під Німеччиною, так само як і на заокеанській еміграції. Український Червоний Хрест у Женеві має численні подяки і надзвичайно цікаві листи від наших інтернованих, з описом іноді дуже малоосвічених людей, але повних національного завзяття і свідомости про свої приходи й життя по таборах. Але, як нам пише один земляк, "наші хлопці вже не ті, що колись були, — за себе вміють стати!"

Мусимо визнати, що з погляду їди, мешкання й гігієни інтерновані Українці, як зрештою й інші інтерновані, здебільшого не можуть скаржитися. Швайцарська влада й громадянство роблять усе можливе: годують добре, примістили в цілком гігієнічних умовинах і ще виплачують кілька центів добових. Численні жіночі швайцарські організації перебрали на себе щоправда в кількох лиш таборах миття й починку білизни та убрання.

Інтерновані не є за колючим дротом, а можуть вільно ходити на окруженні 5 кільометрів навкруги табору, навіть мають право одержувати відпустку до знайомих на цілу добу, але вже на свій кошт. Інтерновані мають стичність з населенням якщо розуміють швайцарський діялект. Бо ці всі табори находяться в горах кантону бернського. Натомість відвідувати ці табори замісцевим приїздним гостро заборонено й одержати дозвіл відвідати табор тяжко. Окрім таборової польської цензури є ще швайцарська військова ценаура на листування, яке до речі сказати, для всіх інтернованих безплатне і навіть на дарованім папері.

Відділити Українців від Поляків та створити окремий український табор річ тепер абсолютно виключена.

Комітет Українського Червоного Хреста в Женеві після довгих заходів нарешті отримав дозвіл відвідати своїх земляків Українців по цих більш як десятьох таборах. Окрім п. Евгена Бачинського, керівничого Секретаріяту УЧХ, цю місію взяли на себе ще члени Комітету У. Ч. Х. о. Мирослав Лобачівський що перебуває в Швайцарії від двох років як виховник українських семинаристів греко-католиків американського походження, пастор Теодор Бурко, Українець реформаторського віроісповідання, що закінчив свої студії в Базелії, та п. О. Нижанківський з відомої музикальної родини, що від кількох років перебуває у Швайцарії.

Український Червоний Хрест у Женеві, у Швайцарії, помагає цим збігцям Українцям з польської армії у Франції.

(З листа Українського Червоного Хреста в Женеві).

Лист ізпоза меж горя

(Понижче містимо лист від сестри з України до її брата в Канаді, що його він зволив нам передати. Наші читачі довідаються з цього листу, що в Україні далі шаліють жахливі переслідування народу, що й далі відбуваються там розстріли невинних людей. Шан. читачі довідаються також, яких ходів вживають наші нещасні брати й сестри, щоб і лист від рідних з Канади дістати, й відвернути від себе переслідування большевицьких ч е к і с т і в: "Я в Києві а Симон у Керчі будемо письмо писати на Миколову жінку. То ж і Ти пиши на її адрес", так радить сестра своєму братові в Канаді... Ось чого діждався народ України! — Редакція У.В.).

Ось лист:

Київ, 1. III. 1940.

Дорогий Петрусю!

Самим первим долгом нашого письма, Петрусю, я Тобі ізвіщаю, що ми живі і здорові до некотрого время. Тай тобі желаєм якнайлучше прожити в твоей молодой жизні Передаєм Тобі поклон — Мама, Маруся й Ганна, передаєм Тобі свій сердечний поклон і желаємо Тобі доброго здоров'я від Бога. Петрусю, я Тобі хочу сказати, що ми Твоє письмо получили, за котре Тобі много раз благодаримо. Петрусю, ми Тобі послали письмо й фотокарточку з Миколя і його жінки Тасі, а одвіту не маємо, то ми не знаєм чи Ти получив чи ні, нам то не ізвісно. Петрусю, я хочу Тобі сказати, що ми живем по старому — без своєї хати. Петрусю, Ти писав, чи ми нагнівались. Ні, ми не нагнівались на Тебе, тільки ми чекали одвіту на те письмо, і ми послали аж три письмі а одвіту не получили. Петрусю, ми Тебе просим, щоб Ти нам вислав фотокарточку, бо ми від тітки получили з Харкова письмо, то тітка писали, що Ти їм прислав фотокарточку. То пришли і нам, нехай хоч на Твою фотокарточку подивимось. І напиши як у тітчиного Тараса хлопчик зветься, бо ми хочемо знати.

Ти пишеш Татові поклон, но Ти Татові поклона не пиши, бо нема Тата, бо вони забиті.

І з цим до свідання, остаємось живі і здорові, і того Тобі желаєм. Пришли нам фотокарточку. Я тобі напишу від Галини адрес і від Миколи. Але я в Києві а Симон у Керчі будемо письмо писати на Миколову жінку. То ж і Ти пиши на її адрес так: (і подає адресу, яку ми випускаємо, щоб не наразити автора цього листу на большевицькі переслідування. — У.В.)

Для доповнення скажемо ще, що родина, від котрої походить повищий лист, жила до 1934 року на Поділлі. І перебула вона там страшну траґедію. Один брат авторки листу погиб із голоду, другого її брата чека розстріляла. Щоб спасати життя — родина та розпорошилось по всій Україні, змінюючи українське прізвище на прізвища російські: Васілєв, Сємйонов, тощо. Але й те не помогло. Син, що живе в Канаді, довідується з цього листу, що й батько його вже не між живими: його розстріляно! — Ред.

Лемківщина про дарунки з Америки

Часопис "Краківські Вісти", повідомляє, що в останьому часі надійшли з Америки "сердечні дари для бідних Лемків Українців у товщах (солонина і спорошковане молоко) та в одягах."

Український Допомоговий Комітет розділив одержані дари на найбідніші громади новосандецького й новоторського повіту (Шляхтова, Явірка, Біло й Чорно-Вода).

Лемки з вдячністю згадують "балогородну Америку", а зокрема своїх рідних братів Лемків, що рятують їх у тяжкій хвилині.

P. MANNING LUMBER CO. LTD.
За найпевнішою обслугою й низькими цінами ріжного роду будівельних матеріялів вдавайтеся до нас.
10443-80th Avenue EDMONTON Phone 32051

ЛЛОЙД ДЖОРДЖ ЗАПИТУЄ І ПРО УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ

Ллойд Джордж, британійський премієр з минулої світової війни, помістив статтю на тему британійської военної стратеґії. У статті торкається він теж "політики" як слабої сторони". Він каже, що щоб виграти війну, треба теж ясно здавати собі справу з того, що потім буде, та як виглядатиме замирення і який принесе воно новий порядок. Можна тих справ тепер не здійснювати, пише Ллойд Джордж, але не можна їх тепер не розуміти й не мати ясного погляду, як їх вирішувати. До таких справ належить у першу чергу справа, якою має бути будуча Польща. Головно, чи вона має бути точно в тих самих границях, коли Англія ґарантувала їй ненарушимість. Далі питає Ллойд Джордж, чи Словаччина та Карпатська Україна мають бути відступлені назад Чехам і чи англійський уряд переконаний, що Словаки й Українці собі такого бажають. Далі, каже Ллойд Джордж, хочемо знати, чи ті землі, що їх тепер забрали Совети, а які належали до Польщі, мають бути наново звернені новій польській державі, та чи подібне має бути застосоване й до литовського Вильна, що теж входило в склад бувшої польської держави. Далі ставить Ллойд Джордж ще запити в справі дальшої военної кампанії. Зокрема хоче знати, чи британійська армія має переходити на европейський континент і там евентуально вести дальшу війну.

ГІТЛЕР ВЛУЧУЄ ПОЛЬЩУ ДО НІМЕЧЧИНИ

Лондонський денник Дейлі Гералд пише, що незабаром виступить Гітлер у німецькім парляменті з дуже важною заявою в справі Польщі. Проголосить її цілковите злиття з Німеччиною.

Часопис подає, що Німеччина хотіла дійти до нового порозуміння з Советами щодо поділу бувших польських земель. Вимагала прилучення до себе Галичини, бо там є нафтові терени, й тому, що через те мала б безпосередній звязок з Румунією й Великою Україною. Та Росія на те не згодилась.

Також не вдались Німеччині переговори з кількома польськими політиками, зокрема з князем Янушом Радзівілом, у справі створення польського уряду для Польщі, що мала складатися з двох округів: краківського й варшавського. Це має бути ніби причиною того, що Гітлер рішився злучити польські землі з Німеччиною в одну цілість.

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ ШУКАЮТЬ ВОЕННИХ БАЗ У ПІВДЕННІЙ АМЕРИЦІ

В дипльоматичних колах говорять, що представники Злучених Держав Америки переговорюють зі всіма краями Південної Америки, щоб дістати від них дозвіл на будову военних морських баз довкруги берегів Південної Америки. Та хоч усі уряди південно-американських країв признають слушність, що для оборони західньої півкулі потрібно сильних баз не лиш на півночі, але також на полудні, проте не всі вони радісно зустрічають думку будови баз під зарядом Злучених Держав Америки. Уже скоріше вони згодяться на будову таких баз, до яких могли б заїздити не лиш кораблі Злучених Держав, але також кораблі всіх американських країв. Таку пропозицію видвигнула Нікараґуа. Правдоподібно, що на це погодяться Злучені Держави.

Тертя між працедавцями й робітниками маліє

На перекір комуністам і іншим підривним групам, які хотіли б в Америці загострити боротьбу між працею й капіталом, відношення між працедавцями й робітниками в Ню Йорку кращають і обі сторони чим раз більше звертаються до мирних засобів вирівнання непорозумінь, ніж до страйків. Таке ствердила дорадча комісія посадника Ля Ґвардії. Такого саме порозуміння потрібно, щоб програма, збросння була як слід виконана, ствердила згадана комісія.

РЕШТКИ КАЦАПСТВА

Український Допомоговий Комітет докінчує перепис населення на Лемківщині.

Цікаві відмітити, що тільки дехто казав ще записувати себе "русским" (москвофілом). На загал усе населення повіту заявило себе українським.

Осінна симфонія

ЧОМУ ЛИСТКИ ЖОВКНУТЬ ТА ОПАДАЮТЬ?

Пестра осіння декотрація дерев і пасовиц манить незвичайно людське око. Ріжнородність кольорів викликує в малярів і в людей з поетичною душею одушевлення й подив краси. Особлившу увагу звертають на себе золотиста барва берізок і кленів, червонаві корони вишеньок та яблунь і червоні кущі дикого винограду. Думка, що ця велич красок означає пращання, викликує в багатьох людей сумовитий настрій. Та мало хто здає собі справу, яка властиво є причина, що листя жовкне?

Старі люди говорять, що причиною жовкнення й опадання листків з дерев є осінній холод. Та то неправда! Навіть як би панувала постійно тепла погода, то листя з наших кущів і дерев мимо того опадалоб. Доказом цього є теплі краї над Середземним Морем або теплі краї на півдні Америки. В Греції, на Сицилії, в Італії й на Рівієрі чи хоч би в південних стейтах Злучених Держав та взагалі на півдні, такі дерева з умірковано під соння як наші сливки, яблінки, черешні, вишні, клени, берези, верби й буки скидають листя так як і в нас. Навіть у тропічних краях багато є таких дерев, що змінюють свої шати.

Таємний закон листків.

Багато людей зрозуміє таємниці краси природи, але у зміні красок листя в осени не запримічують очевидної систематики. А чей же кожний бачить, що в осени корони дерев і кущів не мають одностейної барви. Побіч зелених листків видно зелено-жовтаві, жовті, оранжеві, червоні а навіть кармінові. Здавалося б ,що ті ріжнокольорові листочки находяться побіч себе випадково; та коли обсервуємо поодинокі галузки з увагою, то побачимо, що і в їх листю панує таємна систематика. Жовкнення починається від споду галузки й поступає в напрямі вершка. На галузці виразно видно, коли процес жовкнення тількищо почався;тоді в неї жовтий спід і зелений вершок, а середину творить черга кольорів від жовтого до зеленого. Тому й дуже часто трапляється, що середина корони вже зовсім жовта, а на краях її листки ще зелені. В цей спосіб витворюється пестра симфоня красок, яка згодом переходить в одноманітність жовтого, цеглястого або червонавого кольору.

Очевидно, що внутрі листків діються таємні переміни й вони спричинюють пестрість барв. Які ці переміни? Головним складником листків є зелений барвник хльорофіль. Він посвояченний з барвником крови, тілько з тою ріжницею, що кров має в собі залізо, а хльорофіль інший метал — магнезію. Барвник хльорофіль надає листкам своїми мікроскопійно дрібнозеленими зеренцями зелену барву. У вересні ті зеренця починають блїднути і тратять свою правильну кулисту або овальну форму. Нищаться й заникають скоро. Що спричинює це блїднення зеренець хльорофілю, навіть коли осінь дуже тепла? Вченим вдалося прослідити досі одну причину цього явища: невтральні або дещо луговаті соки восени щораз більше кваснїють і натягають у себе гарбарських складників, а ці квасні соки нищать внутрі листків їх кольор. Та з якої причини соки квасніють, ніхто ще цього не знає.

Червоними листками...

Листкова зелень, коли їй зблизька добре приглянутись, має побіч зеленої ще й жовту домішку, зложену з кількох жовтих красок. А що гарбовані кваси нищать тільки листкову зелень, жовта краска міцніє й надає "тону" цілому листкові. І що більше тих жовтих складників у листках, то живіші листки, то краще має де спочати людське око.

Але листкова зелень не має в собі червоного кольору, так звідки ж береться вогниста краска на деяких кущах і деревах? Що більш сонішні дні і що холодніші ночі, то яркіше вона виступає. Це тому, що підчас сонішних днів набируються в листках засоби поживи, головно цукор і крохмаль, які мають відтранспортуватися до шпіхлірів у пні. Та коли ночі холодні, перевоз резервової поживи зривається, складники "киснуть" і через це витворюється червоний барвник **антокіян.** Цей складник замітний тим, що в квасі червоніє а в луговатій рідині синіє, неначе індіґо. А що осінню творяться в листках кваси, то й червоний кольор повстає в листках тих дерев, що продукують цей барвник. Власне цей барвник надає червоній капусті фіолетний відтінок та закрашує всі наші голубі й червоні квити — відповідно до того, в якій кількості кружляють в ростині луговаті або квасні соки. В цей тільки спосіб можна пояснити осінню ріжноманітність барв.

Природознавці, приглянувшись таємним явищам жовкнення листя, устійнили правило: Майже всі подовгасті листки, наприклад верби, бросквині, або й шпильки модрини, жовкнуть найскоріше на вершку, — а круглі або еліптичні листки жовкнуть зразу по краях. Нерви цих останніх залишаються ще довго зелені. Є також листки, яких поверхня рівночасно і рівномірно жовкне.

Шпіхлірування останніх запасів.

Природники виявили теж, що ростини й дерева, хоч на позір не рухаються з місця, є добрі господарі. Всі пожиточні й цінні матеріяли вони вивозять з листя ще поки воно пожовкне, до зимових шпіхлірів, у пні й галуззю. Таємний перевоз починається вже в вересні. У першу чергу відходить туди крохмаль, що громадиться в листках мікроскопійно дрібними зеренцями. Він розпускається в соках на солодь (цукор), дрібними каналиками відпливає до галузки в пень. Сією солоддю дерево живе через зиму, а на весну черпає з неї знов будівельний матеріял для свіжих листочків і галузок. Попри крохмаль (цукор) є ще в листках й інші складники, важні в життю рослини. Коли їх у землі багато, і коли можна кожної хвилини через корінці з водою ввести до пня — то ростина цими складниками не журиться. Ці складники — це солі вапна, заліза, глину і скло (пісок), що залишаються в листю, і коли спалити його, дають попіл. Та є ще дорогоцінні складники, від яких просто залежне життя рослини; це поташ, азот і фосфор. Не всюди в землі їх багато і тому рослинний орґанізм старанно їх вивозить також з листя в галузки й до пня. Це сензацій не відкриття коштувало природників цілі місяці мозольної праці по хемічних ляборраторіях; вони відкрили теж, що дерева вивозять ці складники з листя в рівнім відношенні до багацтва їх у землі.

Неґноєна земля має дуже мало азоту, а є він найконечніша пожива рослини, й тому деревина вивозить його з листя скільки лиш можливо. Наприклад у початках вересня в певній кількості зеленого листя найшли 250 мілінових частин ґрама азоту, а коли воно пожовкло, тільки 50 мілонових частин ґрама. Фосфор є для рослини дорогоціннїший як потас, і тому дерево вивозить його скоріше.

Докладні ляборторійні досліди виснили, що навіть найпотрібніші складники не витягає дерево зовсім з листя, а то тому, що навіть після "звезення" запасів потребують вони також ще якийсь час жити.

Вік листків.

Ми згадували, що жовкнення відбувається систематично, по певному правилу, але й для цього мусить бути певна причина. Пора жовкнення залежить від віку листків. На весні дерево дістає листки впродовж 2-3 тижнів. Цей короткий час спричинює ріжницю в жовкненні. Дерева того самого роду, хоч стоять побіч себе й на однаковому ґрунті, не розвиваються однаково рівно, а тут і є причина, що вони восени не в однаковому часі жовкнуть. Фізіольоґи записували пору появи листків поодиноких дерев і переконалися, що найскорше жовкнуть ті листки, які весною перші розвинулися. Занадто стинані весною корони дерев, що потребують довшого часу на нові листки й галузки, скидають своє листя зеленим.

Проф. Моліш доказав, що не холодніша температура спричинює жовкнення, а тільки брак сонішного світла. Він обвинув половину корони куща чорним папером восени й по якомусь часі спостеріг, що заслонене від сонця листя під чорним папером пожовкло, тоді як друга половина корони свіжо зеленіла. Отже не низька температура, тільки взаємна тінь від листків є причиною що воно в середині корони скоріше жовкне й опадає.

Коли ріжнородність кольорів на деревах оживить околицю, тоді опадання — смерть листя — не дає на себе довго ждати. І не вітри скидають листя, а дерева дбають про те самі. У насаді листків творяться дивовижні рівчики, які щодалі глибшають. Врешті леґіт вітру або власний тягар скидає листок на землю. Мрячна дощева погода або мороз приспішує цей процес.

З того бачимо, як мудро й доцільно Бог сотворив вселенну.

Юрій Марфей.

Матері!
ЛІКУЙТЕ ПЕРЕСТУДУ без "доз"
Не ризикуйте забуренням дитячого шлунка, силуючи дитину заживати драстичні медицини. Тільки натріть її Vicks VapoRub-ом груди, горло і спину.
VapoRub ділає на шкіру як гріючий і стимулюючий оклад. В той же час виділює злагіднюючий лічничий випар, що з кожним віддихом входить прямо в подразнені віддихові проводи. Це гріюче й паруюче ділання швидко звільнює цедугу перестуди.
VICKS VapoRub

Праця в урядах у звязку з покликанням рекрутів до військового треніґу. Нпр. долішня світлина представляє сортування лікарських карток з екзаменації рекрутів. (Офіціяльна фотографія).

Праця Канади для війни

(Тижневий огляд подій від 36. IX до 3. X.)

1) Принс Роберт, один з канадійських торговельних кружляків, захопив німецький вантажний корабель "Везер" на мексиканських водах. Захоплений корабель з нагрузкою вартяких $750,000.

2) Королівська канадійська повітряна фльота (боєва ескадра за морем) святкувала свою 50-ту перемогу над ворогом. Одного дня ескадра сім разів торощила ворога обороняючи Лондон. Британське повітряне міністерство дало призначення ескадрі ККПФ і всеканадійській ескадрі за знищення 100 німецьких літаків.

3) Десь у південній Англії канадійський повітряний маршал В. А. Бішоп передав канадійській повітряній фльоті новий прапор ККПФ. Прапор подібний до британського, тільки має ще червоний кленовий листок (мейпл ліф).

4) У Кемп Борден наділено першу ґрупу студентів-летунів крилами, цебто відзнаками фахових пільотів.

5) До Канади прибув перший транспорт Австралійців вишколюватися на летунів згідно з імперійним пляном летунського вишколу.

6) Теперішній персонал того пляну має 20 тисяч офіцирів і рядовиків.

7) Міністр державної оборони створив директорію для штабових завдань. На чолі директорії станув полк. М. Г. С. Пенгейл, що оце вернувся до Канади зза моря.

8) Міністерство муніції й постачання видало впродовж тижня, що скінчився 20 вересня, 2,045 контрактів на суму $25,156,522.83.

9) Вояки першої канадійської дивізії в Англії жертвують зі своєї платні на закупно бойового літака типу Спитфаєр для Королівської Повітряної Фльоти.

10) Внаслідок воєнних потреб роботи в канадійському промислі 1 вересня стояли вище, як будьколи впродовж останніх двадцять років. Статистичне бюро подає стан робіт на 131.6, цебто 31.6 пунктів вище від нормального стану в 1926 року.

11) Рада воєнних цін торговлі звідомила, що кошт прожитку в Канаді піднісся на 4.6 процент упродовж першого року війни.

12) Приспособлено до оборони 50 кораблів канадійської торговельної фльоти. Влаштування включає мішки з піском, матераци, панцир для капітанських покладів, приспособлення для гармат.

3) Від початку війни до цієї пори канадійська морська фльота набула 15 далекохідних яхтів, які перетворила в кораблі для боротьби з ворожими субмаринами. За ті кораблі заплачено $1,800,000. Перетворення їх на воєнні коштує 720 тисяч долярів.

Новинки з Канади

СТУДЕНТИ Й ВІЙСЬКОВИЙ ВИШКІЛ

Студенти албертійського університету, що відмовляться від брання курсу воєнного вишколення, будуть виключені з університету, заявляють урядові чинники цього університету. Звільнення від вишколення дістануть тільки ті, що мають слабе здоровля або які фізичні недостачі, а таксамо меноніти й духобори. Ці останні з огляду на їх релігійні переконання.

Дж. С. Томпсон, президент саскачеванського університету, заявив, що студенти котрі відмовляються від воєнного вишколу в тім університеті, виставляючи як причину свої релігійні переконання, не будуть усунені від науки, але проти них буде вжито дисциплінарних заходів.

Уряд Петена у Франції арештує комуністичних агітаторів.

КАНАДА ЗБУДУЄ СТО НОВИХ ВОЄННИХ КОРАБЛІВ

Морський міністр Мекдоналд заявив у Вінніпеґу, що домінія побудує до 100 нових воєнних кораблів коштом 50 міліонів долярів на протязі слідуючого року. А під весну 1942 року персонал маринарки у всіх відділах збільшиться з 12,000 людей на 20,000.

Садівники Британської Колумбії також мають клопіт з переховуванням яблук

Продуценти пшениці в степових провінціях мають клопіт з переховуванням збіжжя цього року. Садівники в Британській Колумбії мають таку саму проблему з яблуками. Звичайно Британія купує майже половину врожаю яблук у Бр. Колумбії і більшу частину шлють туди перед 15-им жовтня. Тому садівники в Бр. Колумбії ніколи не мали клопоту з магазинами, забезпеченими перед морозами. Цього року був рекордово великий урожай яблук, але нема ринку в Англії.

В долинах Оканаґен, Симилкемін і Кутеней можна бачити, як садівники пакують яблука під деревиною і мають яких 6,000,000 пачок, але баґато з того не мають де примістити. Два й пів міліона пачок підуть до магазинів, одну третину міліона зложать садівники в себе, трохи розберуть гуртові склади, а 800,000 почак треба чимскорше продати консументам у західній Канаді. Канадійський уряд робить усе можливе, щоб знайти ринки збуту на місце Англії, але перед місяцем березнем ледви чи це вдасться. Тому в канадійських часописах появилися оголошення уряду, в яких заохочується канадійське населення споживати більше яблук.

Можливо, що така ситуація вплине на обнижку цін яблук. Ми є тої думки, що посередники між садівниками й консументами, які мають у своїх руках монополь на торгівлю яблуками, повинні зменшити свої

Співання національних гимнів у школах Манітоби

Проф. Г. Р. Лов, суперінтендент освіти в провінції Манітобі, заявив, що цього року надзвичайно мало було одержано протестів з приводу введення обовязкового співання національних гимнів у манітобських школах. Він заявив, що тепер обовязковим є співання "О Канада" на початку дня в школах, й закінчення науки має відбутися відспіванням "Боже, щасти Йому". В Вінніпеґу не було ані одного протесту. З провінції надійшло кілька, але то були родині дітей, що належуть до секти Свідків Єгови.

"СТАЛЕВИЙ ПЕРСТЕНЬ" БІЛЯ БЕРЕГІВ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ І КАНАДИ

Американсько - канадійська рада спільної оборони під головуванням посадника ля Ґвардії вислухала звітів своїх членів у справі наміченої праці. У звітах представлено плян оборони східного побережжя Злучених Держав і Канади. На основі пороблених плянів уже в найближчім часі приступлять до творення цілого ланцюга воєнних баз від Бостону до Галифаксу (Нова Скошія), в яких стоятимуть готові до бою воєнні кораблі й літаки, що зможуть зустріти всякого роду ворожу силу 500 миль віддалену від берегів Америки й Канади.

Заплатив 188 долярів за те, що не зареєструвався

Суддям Фред С. Гомфріс, засудив духобора Стухнова на кару 180 долярів, бо той не хотів зареєструватися. Стухнова арештовано 4 жовтня. Судді він заявив таке: Не реєструвався я тому, бо це мене було б не звільнило від воєнної служби. За самий факт незареєстрування суддя присудив йому 100 долярів кари, а крім того по два доляри за кожний день, від 21 серпня, коли скінчилася реєстрація.

Поколена пшениця впливає на обниження ґрейду

Невідповідне урегулювання комбайнів і молотілень обнижує вартість пшениці. Дослід на лябораторія збіжевих комішенерів виясднює, що поколена пшениця складається з кусників менших як три четвертини зерна і завеликих, щоб їх перепустити крізь сито ч. 10 як докедж.

Ґрейди 1, 2 і 3 Нортерн дозволяють 3, 5 і 8 процент такої пшениці. Млини не хочуть такої пшениці, бо поколені зерна втягають вогкість скоріше, як зерна цілі. Тому треба бути обережними при молоченні. Й так великі зарібки, а тоді буде запевнений збут серед убогого населення.

Діти будуть збирати старі річи

15-го жовтня має початися реґулярне збирання старих річей у Вінніпеґу, яке будуть переводити шкільні діти. Кожного дня будуть збирати інші речі. Будуть то старі фляшки, мотуззя, старий папір, часописи і т. п. Ті горожани, що не мають дітей у шкільнім віці, а хочуть, щоб від них було також забрано старі речі, нехай повідомлять найближчу школу, а звідти пришлють дітей, які будуть забирати такі непотрібні речі й відносити їх до школи.

Крім дітей, буде також працювати ґрупа жінок, які будуть відвідувати доми в ріжних околицях. Про точні дати збирання старих речей та інші подробиці буде оголошено пізніше.

На загал будуть збирати такі речі: старий папір, часописи, паперові коробки, включаючи від циґареток), фляшки, глиняну посуду, шкляні слоїки, всякі ганчірки, старі килими, бавовняні мішки, алюмінієві посудини, а також усякі мідяні та бронзові речі.

Другий мороз, що навістив Онтеріо, вбив від 3,000,000 до 4,000,000 ф. тютюну.

"ПИВО
Це мій Напиток"

Ради працездатности й фізичної тугости так потрібної в основі державної сили, люди всюди й з усезбільшаючою енергією стараються жити помірковано. Ось тут і є причина, чому все більше й більше число людей вважають пиво за свій напиток!

ПОПИРАЙТЕ АЛБЕРТІЙСЬКУ ІНДУСТРІЮ НАСТОЮЮЧИ НА

БРОВАРЕНІ В АЛБЕРТІ ПИВА

"НАЙЛІПШІ З ПИВ

КУПУЙТЕ ВОЄННІ ШАДНИЧІ МАРКИ!

This Advertisement is not inserted by the Alberta Liquor Control Board or by the Government of the Province of Alberta.

НА ГОСПОДАРСЬКІ ТЕМИ

КОРОВИ ЩО ДОВГО ДОЯТЬСЯ

Хліборобська Колеґія в стейті Иллинойс, по десятилітній піонірській праці в галузі плекання дійних коров з довголітньою продукцією, зачинає виявляти вже наслідки. Вислідн були настільки обіцюючими, що В. В. Япп, керівник дослідами при згаданій колеґії, заповідає в скорім часі зміну в загальнім пляцуванні господарських молочарств.

Вже тепер ця колеґія має для господарів три цінні загальні вказівки, яких вони мають дотримуватися в плеканні дійних коров. Ці вказвки було вироблено після уважного студовання коров, з продукцією понад 100,000 фунтів молока за їх життя. Ці вказівки, чи власне принципи, до певної міри є протилежними тим ідеям, які мають господарі щодо дійних коров.

Перше, ці дослідження показали, що корови з довголітньою продукцією, звичайно поволи розвиваються й не скоро доходять до дорослого стану. Найвищої продукції вони осягають біля девятого року їх життя, тоді, як найвища продукція більшости дійних коров буває на семім році. Інакше кажучи, той господар, котрий бракував своїх коров за їх відставання у розвитку, дуже часто продавав на заріз найліпше, що мав у своїй череді.

Друге, ті корови, що мали продукцію 100,000 фунтів або й більше, за свого життя, дуже часто давали менше молока за перші два роки, ніж корови менш вартісні.

Нарешті третє — проф. Япп та його помічники знайшли, що не розмір молочної продукції за перших два-три роки має вагу при визначенні вартости корови, але з якою швидкістю та продукція зростає після першого лактаційного періоду (часу доєння). Це значить, що корова, яка збільшує продукцію молока в значній мірі, з порівнанні з першим роком, є власне тією коровою, яку треба цінити. З цього ми бачимо, що вибирати корову на основі її молочности першого року, є справою неможливою й непевною. Як показують дослідження, потрібно принайменше два роки продукції, й то треба звертати увагу не так на висоту продукції, як на те, як швидко починає зростати кількість молока після першого року.

ЩО РАДИТЬ ВЕТЕРИНАРНИЙ ЛІКАР?

ЯК ЛІЧИТИ ГРУДУ В КОНЯ

Найчастіше в коней на кінчині під мичкою трапляється запалення шкіри. По кількох днях повстають міхурці — а з них випливає посока, ціла околиця — коли її не лічити — заструплюється, лущиться, і кінь кульгає. Причиною груди є брудне утримування коней, коли коні у студінь ходять по розмоклих піскових дорогах, а також вапняні й подібні гризучі речовини.

Лічення тим певніше, чим скоріше розпочате, в противному разі не дуга посувається щораз то вище, аж до скокового суставу, нога грубне — шкіра тріскає, а навіть може прийти до затроєння крови.

До лічення треба нову відповідно приготовити: волосся коротко обстригти, шкіру очистити добре спіртом або йодбензиною. В початках можна теж робити теплі купелі з креолінової води, по купелі добре засипати таннoформом, йодоформом або борним квасом (боресик есид). Коням стелити чисту солому, уникати мокрих доріг, та по змозі вживати до легкої праці.

Важною річчю є теж уміти не допустити до тої хвороби. Заболочені кінчини за кожним разом добре вимити, потім витерти. Коли кінь мусить працювати на мокрих дорогах — варт смарувати кінчини околиці пут вазеліною або несоленим смальцем. Найменшу ранку вимити й запустити йодиною.

ОХВАТ

Охват повстає по довгих маршах по твердих дорогах, в простуді, а найчастіше з перегодування житом чи ячменем — головно свіжим. Часто наступає по запаленню легенів або злім підкуттю. Кінь кульгає й не всилі рушитися з місця, кінчини передні підставляє до переду, а задні відсуває під живіт. Кінь скоро мучиться, стратить апетит, гарячка доходить до 40 ступнів. Коли вахоріє на всі чотири кінчини, то звичайно лежить а з того творяться залежини — й приходить до затроєння крови і смерти. Копита такі гарячі, болючі, що копитна пушка з часом сходить і відпадає.

Лічення: В випадках гострих добре ділає упуст крови з шийної жили. Крови спустити дві до три літри (добру миску). Коня негайно розкувати, на копита давати оклади глини з оцтом, або завести коня в неглибоку зимну воду на кілька годин. На прочищення давати альоесові піґулки, живити зеленниною, пашною морквою, буряками, добрим сіном. Замість альоесових піґулок можна подати до пійла 2-4 ложки ґлявберської соли. Ветеринарійні лікарі дають застрики з "польокарпіни".

КОЛЬКА В ХУДОБИ

Це одна з найчастіших внутрішніх хворіб, головно в коней. Хорі штуки дістають шалені болі черева, пріють, качаються, кидають собою об землю, тощо. Хороба грізна й дуже часто кінчиться смертю. Хорого коня вивести зі стайні найкраще в поле, щоб не побився. Провадити кроком, а ніколи трухцем. Боки черева розтирати соломяними віхтями, скропивши вперед трепентиновим спіртом (1 ґрам терпентини, 10 ґрамів спірту). Добре давати зимні левативи, усунути обережно кал з відхідниці. Дати 300 ґрамів ґлявберської соли. Крім того здержати корм. Коли прийде поліпшення, кормити малою кількістю легкостравного сіна й теплими пійлами з льняним олієм.

Якщо б до двох годин не полегшало, спровадити негайно ветеринарного лікаря.

Причиною кольки може бути простуда, перегодування грисом, дрібною січкою, сплісніли сіном, зле жування (гострі зуби), хробаки в кишках і т. п. причини.

В оогатої худоби теж бувають кольки, але з легшим перебігом. Лікуємо таксамо, як у коней.

ДРІБНІ ВЕТЕРИНАРНІ ПОРАДИ

РАНИ В КОПИТІ

Часом через зле підкуття повстають рани на вінку копита, або цвях дістається заглибоко і кінь кульгає. В таких випадках, при зраненню вінка копита треба вистаючі частини легко відрізати й вимити копито креоліновою водою та забандажувати аптичною ґазою і ватою. При загвозджению копита треба зараз підкову відняти і купати в креоліновій воді. Коли копито гаряче, давати оклади з холодної води. Підкову прибивати аж тоді, коли кінь перестає кульгати, але не вбивати цвяха в те саме місце, де було прибито. Взагалі всякі ушкодження копита треба старанно лічити і слідкувати, щоб кінь не кульгав. У кожнім випадку — помагає тут чистота, зливання креоліною, і перевязки (оклади).

ЛИШАЙ

Лишай є заразливий. Найчастіше дістають цей лишай воли, корови й телята. Пізнати по тім, що на шкірі випадає шерсть, а гола шкіра покрита парплями, або білявою коростою. В рогатої худоби появляються лишаї на голові й шиї, у коней на хребті.

Хору худобу треба відділити від здорової, щоб зараза не ширилась. Лишаї змивати милом і теплою водою й мастити 2—3 рази денно креоліновою мастю (5 ґрамів креоліни на 50 ґрамів масла).

ПАРХИ

Змивається шкіру лухом а потім плином: 4 фунти тютюну варити в 4 квартах води годину. Відтак відцідити, додати 1 фунт сірки, пів фун... поташу і знов варити, по ох... лодженню додати олій і ми... цілу звірину.

Уважати, щоб не перестуд... ти в холодну пору.

ВОШІ НА ХУДОБІ

Змивати ціле тіло що трет... день 1-процентовим розчино... креоліни (ложка креоліни ... 1 літру води). Цілий хлів ... ста стайню вибілити свіжо-г... шеним вапном, гній викинут... уважати, щоб у стайні не бул... продувів.

Корови ліпше змивати в... дою з милом і що кілька дн... водою з оцтом, бо від креол... ни молоко буде чути. Помож... також відвар з тютюну. Зав... рити й натерти завошивле... місця.

ЯК ПУСКАТИ КРОВ І КОЛИ

Не треба легкодушно пр... всякій слабості пускати кро... бо це дуже ослаблює худоб... ну. Пускання крови є потріб... в кількох випадках, наприкл... при навалі крови до легенів... мозку, при кровомоченню у ... ней, або при тяжкім охва... Кров пускати голкою до п... скання, лиш з шийної жили, ... до 4 літри.

ГЛИСТИ У СВИНЕЙ

Коли безрога їсть і все г... лодна, худне й кашляє, то ... неї є глисти. Мішати до ко... му відвар з полину і тро... соли.

ХРОБАКИ В КОНЯ

Ложку еметику розпусти... в пів літри теплої води, вли... це до двох літрів пійла з гр... су або й звичайної води і да... коневі пити. По тижневі да... ще раз.

ЯК ХУДОБИНУ ВКУСИТЬ СКАЖЕНИЙ ПЕС

Хай кров спливає з рани, ... вдержувати її. Потім, як пер... стане спливати, що хвили... сильно смарувати йодино... або горілчаним спіртом. Най... лі до чотирьох днів спровад... ти ветеринаря, щоб нащеп... худобину проти скаженини, ... це одинокий лік.

По укушенню шершенів ... бджіл — прикладати окла... з розпущеного амоняку. Г... давати чорну каву.

МОТИЛИЦЯ В ОВЕЦЬ ТА КОРОВ

Недуга грізна в овець. Ко... ви теж хорують на неї. Не... га виступає, коли худоба зі... личинки мотиличника. Поз... ки: брак апетиту, вихуднен... слизниці бліді, — часто ж... ті, водна пухлина на черев... грудях.

Лікування: Хворим дава... добрий корм і конче лизу... уникати мочаруватих пасови... давати "Дістоль".

ЗАПАЛЕННЯ ВИМЕНИ

Робити оклади з оцтом, з... ювати що дві години аж ... краплі, а потім натирати ви... несоленим маслом, або сма... цем. Крім того давати ... кілька днів на прочищення.

ЗАДАВЛЕННЯ БАРАБОЛЕ...

Влити до пащі чверть лі... льняного олію, потім стара... ся витиснути бараболю на... до рота. А як це не вдаст... то впхати сонду против... кінцем (без дроту! і попх... бараболю до шлунка.

ПИПОТЬ У КУРЕЙ

Пипоть не треба здир... Посмарувати язик два три ... зи денно ґліцериною. при ... не давати зерна, а кормити ... минками й давати все св... воду.

Кінь, плуг і підкова

16, 17 і 18 вересня відбу... змагання плугаторів у Ст. ... мас, Онт. Ці змагання відб... ються кожного року й пр... гають тисячі господарів п... витися на старинне, але в... нове видовище. Поруч м... ної машинерії, якої там ... виставлено на суму $600... кінь, плуг та підкова займ... чи не перше місце. Від ... як до Канади було приве... першого коня, а було ц... червня, 1647 року, в Тад... Квебеку, кінь ніколи не зі... зі сцени й тепер відограє... важну ролю на кожній ф... Разом з конем має своє ... й плуг, а розуміється, ... підкова. Провінція Кве... славиться на цілий світ с... фахівцями щодо підкову... коней. Ніодна країна не... так багато ковалів як Кв... беручи це пропорційно д... селення.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
й український католицький тижневик у Канаді.
кожного вівтірка Видавничя Спілка "Українські Вісти"
09 Стріт Едмонтон, Алберта.
передплата $2.00
учених Держав $2.50
оголошення не відповідаємо.

UKRAINIAN NEWS
Published Every Tuesday
by the
UKRAINIAN NEWS PUBLISHERS LIMITED
10012-109th Street, Edmonton, Alberta
Subscription in Canada per year $2.00
in the United States, per year 2.50

Вівторок, 15. жовтня, 1940.

Народня жертвенність

І ЧОМУ ВОНА КОНЕЧНА?

ЩО ТО Є ЖЕРТВЕННІСТЬ

Коли хтось добровільно й невідплатно передає частину истого майна або своєї праці на яку небудь ціль у руки ої особи, або на церкву, товариство, публичну інституцію навіть державу, то це називається жертвенність.

Жертвенність має в собі завжди вищий, внутрішній, ду-иий мотив або чувство, яким кермується жертвуюча осо-щоб посвятити щось зі свого майна або особистої праці цілей, що лежать поза його особистим, приватним інте-м.

Те чувство є — подібно як інші чесноти — у ріжних осіб о розвинене. Є люди, які ніколи нічого не жертвують іяку ціль, хоч вони є заможні або й дуже багаті. Але ова й такі, у котрих чувство жертвенности стоїть на першім і між всіма другими чувствами. Це такі виїмкові особи, не лиш на словах, але й на ділі посвячують часом ціле майно для добродійних або інших публичних цілей, для есення або скріплення добробуту загального, людського.

ЯКІ Є РОДИ ЖЕРТВЕННОСТИ І ЯКІ ЇЇ ЦІЛИ

Жертвенність як чеснота, звичайно не міриться, а бодай овинна міритися тільки висотою жертвованого майна чоло-або його особистим добробутом. Чувство жертвенности на б назвати "найсвобіднішим" зі всіх чувств і чеснот вика. І дуже багатий і дуже вбогий чоловік може бути твенний, коли тільки хоче. Всім нам повинно бути відоме . Євангелія оповідання про вбогу вдову, яка жертвувала и дві лепти для потреб святині. Ісус Христос, видячи її венність, сказав, що вона "найбільше" жертвувала, бо вувала все, що мала. Тому під оглядом свого мораль-значіння жертва міриться справдішньою висотою жер-аної частини майна, себто тим, який наслідок викликує жертва на добробут жертвуючої особи. Це значить: ва є тим більша, чим більше вона відбивається на мате-ьнім добробуті жертвуючої особи і чим більше вона пон ть зі щирої душі та з гарячого бажання помогти шля-ому ділу. Коли міліонер жертвує один доляр наприклад удову шпиталю або сиротинець, то той його один доляр кож "жертвою", але такою, що не стоїть у ніякому від-енні до його загального майна. Зате жертва один доляр, походить від дуже вбогої особи, є справдішньою жертвою, рак того доляра дається або може датися добре відчути оденному життю тої вбогої особи.

Кожна жертва має тим більшу вагу, чим благороднішому, алішому добру вона має служити. Жертва дана жебра-є також жертвою, що походить з чувства милосердя, але жертва є тільки хвилевою поміччю і то лиш для одної и — для вбогого жебрака. Така жертва має велику вар-перед Богом, але оскільки більшу вартість має жертва, вона призначена приміром для приюту десятків опуще-дітей.

Під тим оглядом, а саме щодо цілей, яким жертва може кити, можна поділити жертвенність на такі головні роди:

ЖЕРТВЕННІСТЬ НА ЦІЛИ ПОШИРЕННЯ ХРИСТОВОЇ ЦЕРКВИ І ХРИСТОВОЇ НАУКИ

Тут належать всякі, хоч би й найдрібніші жертви на ожання священиків і місіонарів, на будову й прикрашу-я Божих домів і монастирів, та на всякі інші добрі діла ституції, звязані з Церквою і її ділом між людьми. Сюди жать такі роди жертвенности, як приміром на будову і жання захоронки для осирочених дітей, шпиталів, мона-ів, удержування монахів і монахинь, жертви на католицьку у і т. д.

Жертвенність на церковні і парохіяльні цілі католицької кви (як одинокої правдивої Церкви Христової) є найви-і найблагороднішим родом публичної жертвенности. Бо ква як найвища і найважніша інституція Божа на землі, є ж найважнішим і найвищим земським добром чоловіка. будова Христової Церкви є оперта на любови Бога і ови ближнього, а любов Бога може чоловік на землі ати найкраще через жертвенність для добрих діл і через посвяту.

ЖЕРТВЕННІСТЬ НА СВІТСЬКІ ЦІЛИ

Того рода жертвенність може служити дуже взнеслим, ородним і добрим цілям, але вона може пособляти рів-к дуже лихим і погубним цілям. І тому жертвуючи на ські цілі треба все бути надзвичайно обережним, бо така твенність може в своїй останній цілі звести самого жерт-чого і його співгромадян до моральної погуби й затрати евних і моральних цінностей. Є багато родів жертвенно-на світські цілі й вичислити їх розтягнуло б цю статтю. кемо загально, що ті цілі завжди повинні бути у згоді з онами та з вимогами християнської моралі.

ЖЕРТВЕННІСТЬ СЕРЕД УКРАЇНЦІВ

В давніх століттях, ще за княжих часів, жертвенність їнських князів, боярів та багатих купців була відома на Європу. Особливо зазначилася велика прихильність їнської магнатерії в її жертвенности на справи Церкви й ичного виховання. Відтак, по упадку князівської доби, упив — як відомо — період цілковитої державної і су-ьної анархії на українських землях, яка панує по нинішній .

Жертвенність українського народу на публичні цілі за-вироблятися доперва в кількох останніх десятиліттях. овних часах, коли вся наша магнетерія була винародовлена й опинилася душею й тілом при московськім і польськім жолобі, жертвенність на українські культурні цілі спала на плечі самого народу. А ті останки українських магнатів і шляхти, що осталися при своїм народі, як прим. Ексцеленція Митрополит Шептицький і два або три другі, які велику части-ну свого майна і труду посвятили для добра нашої Церкви і на наші українські публичні, добродійні чи освітні інституції — це тільки ясні проблески серед темноти, упідлення і зради, — це найкращі світочі, котрих память в українськім народі ніколи не загине.

Народньою жертвенністю побудовано на Західній Укра-їні великі добродійні й освітні інституції. Вистане згадати тільки Просвіту, Рідну Школу, Т-во ім. Шевченка, Народню Лічницю, українську кооперацію і т. д. Всі ті інституції мали загально-національний характер і кожна жертва, яка йшла на ту ціль, була цеголкою, що помагала піддержувати цілу укра-їнську народню будівлю. Та рік тому на наші західні землі хлинула страшна московсько-большевицька орда й до тла зруйнувала всі національні надбання, добуті жертвою гроша і праці поколінь.

УКРАЇНСЬКА ЖЕРТВЕННІСТЬ У КАНАДІ

Цей заголовок є темою для окремої статті. Загально свердимо, що українська еміграція в Канаді виявила поважну жертвенність на церковні і світські цілі. Доказом того є сотки церков, парохіяльних і народніх домів. Поважніші гро-шеві суми зложено також на культурні потреби Старого Краю.

Та коли докладніше приглянутися справі, побачимо, що в нас ніколи пляново не працювали над поглибленням і по-ширенням духа жертвенности. Наслідки з того такі, що: 1. жертвує все і всюди тільки ідейна частина наших людей, а вона становить меншість; 2. жертвенність звужена до суто місцевих потреб, а частинно до Старого Краю. Своїх же влас-них інституцій вищого степеня українська суспільність у Ка-наді не створила своїми жертвами. А коли які з них і пов-стали завдяки жертві гроша і праці кількох одиниць, то сидять у довгах і не можуть вести працю в такій мірі, як би хотіли, бо не мають на те подостатком грошей. Наприклад, маємо Український Шпиталь у Мондері, перший наш шпи-таль на американськім континенті, але він до нині має довг. А бурси, а сиротинець, а преса?

"УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ" ЦЕ ТЕЖ ННАШЕ СПІЛЬНЕ ДОБРО.

В минулім числі писав "І. І.", що українську незалежну пресу (в Канаді) жде загибіль. Під незалежною пресою розу-міємо тільки таку пресу, яку удержує наша суспільність.

Чому нашу незалежну пресу жде загибіль? Головно з недбальства таки наших людей . . . З них відносно мало хто пренумерує свою ґазету, а ще з тих, що замовляють свою пресу, не всі точно платять. Наслідки того такі, що українська незалежна преса має великі належитости "на людях", вона за-довжується і через те не може розвинутися так, як би хотіла. І коли хтось розумний хотів би перестудіювати, кілько і яких "передплатників" має під цю пору вся українська незалежна преса — то міг би спитати себе: І як ті люди можуть взагалі думати та говорити про потребу української держави на українських землях в Европі, коли вони не почуваються до обовязку правильно вдержати хоч би свою пресу?

Читання книжок серед наших людей ніколи не було по-ширене, коли нема не то книжок, але й поширеної преси, то які ж ідеї можна ширити, яку свідомість можна будити? Отже перед нашими людьми стає перспектива знидіння всяко-го умового руху.

Нехай над цим застановляться післяплатники й ті, що краще справу розуміють. Отже сповніть свій обовязок — поки час — памятаючи особливо те, що українську католицьку пресу удержує виключно наша суспільність і що становище католицької преси найтяжче, бо вона не може вживати ні демагоґії, ні сензацій для піддержання свого існування.

Від тих, що дивляться на часопис виключно як середник, що служить тільки для інформації про те, що діється в краю і в світі — вимагаємо точного вплачування передплат, а не післяплат. Бо преса не вимагає грошей "забездурно".

А від тих ідейних і розумних Українців, які розуміють, що преса має ще вище, виховуюче призначення, що вона боро-нить справу св. Віри, інтереси своєї організації й цілої нації — від тих вимагаємо більше, стокрот більше—вимагаємо жертв-венної праці для своєї католицької преси. І відповідно до того їх оцінюється.

Воєнні хмари поширюються

Дня 27 вересня зістав заклю-чений у Берліні потрійний со-юз між Німеччиною, Італією й Японією. Тим договором Я-понія визнала провід Німеччи-ни й Італії для "заведення но-вого порядку в Европі", а дер-жави "осі" визнали провід Я-понії для заведення "нового ладу у східній Азії". Всі три партнери згодилися прийти з допомогою один другому "всі-ма політичними, мілітарними й економічними засобами", ко-либ одна з тих держав була на-падена якоюсь державою, що не є тепер у війні в Европі або на Далекім Сході. У договорі також є уступ, що той пакт не зміняє в нічому політичного відношення котроїнебудь з трьох держав до Росії.

У Злучених Державах прий-нято підписання пакту як фор-мальне завершення того, що вже передше існувало в прак-тиці. У Британії прийнято цей договір мов "ще один воздуш-ний напад на Англію". Брити-йські урядові кола уважають його признанням Німеччини до того, що їй не вдалося зло-мити Британію воздушними нападами.

У Москві спершу запанувала гробова тиша. Щойно третьо-го дня московська "Правда" перервала мовчанку й обереж-но подала, що совєтський уряд був наперед повідомлений про переговори того пакту. Боль-шевицький орган заповів, що політика потрійного союзу і Злучених Держав стоять до себе в конфлікті і допрова-дить до війни, однак Росія бу-де стояти від неї осторонь.

Всі потягнення Німеччини й Італії вказують на те, що обі ті держави приготовляються до поширення воєнних теренів замість попередньої концентра-ції сил проти Британських Островів. Первісний плян Гіт-лера був зробити інвазію на Британські Острови і там роз-бити Британську Імперію на кусні. Та він не вдався, і те-пер Гітлер і Мусоліні виготов-ляють плян кампанії проти всіх частин імперії.

В такій новій формі німець-ко - італійсько - японський пакт має двояке призначення. Держави осі грозять випові-дженням війни Злученим Дер-жавам, якщо вони збільшать военну поміч Великій Брита-нії. Одночасно Японія манев-рує, щоб американські сили відтягнути на Спокійний Оке-ан. Японська агресія має та-кож завдання натискати на Британію на Далекім Сході й на Австралію, що є головним доставцем війська і матеріялів для британської армії на Близ-кім Сході. Можна здогадува-тись, що японський наступ бу-де скоординований з посиле-ною кампанією Італійців про-ти Єгипту.

Британцям новий пакт мало пошкодить у їх боротьбі за Британські Острови. Однак він може наложити збільше-ний тягар оборони Ґібральта-ру, Суезу і Сингапору, а тим самим збільшує потребу аме-риканського довозу й помочі.

У відповідь на приступлення Японії до нацистично-фашистів ської спілки Британія отво-рить Бурмійський шлях, куди Китай зможе спроваджувати для себе воєнні матеріяли з Европи й Америки, яких він ко-нечно потребує в війні проти японського наїздника. Заяву про отворення Бурмійської до-роги зложив премієр Чорчил. Таким чином Британська Імпе-рія здобуває нового союзни-ка — Китай — на Далекому Сході.

В останіх днях напруження на Далекім Сході дещо злагід-ніло. Новіші урядові заяви з Токіо кажуть здогадуватися, що японський уряд не хоче надто загострювати своє від-ношення до Англії в теперіш-нім часі. Що уряди Британії і Злучених Держав тісно з со-бою співпрацюють у далеко-східніх справах, це добре відо-ме. Однак події у східній Азії можуть змінитися і американ-ський уряд порадив своїм го-рожанам вертатися додому.

Грізніше стоять справи в Европі. Минулого понеділка почала Німеччина слати свої війська до Румунії і в звязку з тим панує загальне переко-нання, що держави осі почина-ють сильний наступ на Близь-кий Схід. Це мабуть є вислід конференції диктаторів у Бреннері зперед двох тижнів. Наступ держав осі на схід вка-зує, що вони залишили думку інвазії як невикональний плян і заходяться перетяти "житте-вий шлях імперії" через Су-езький канал а може й запев-нити собі доставу нафти з Іра-ку й Ірану. Як доказує досвід, ці пляни німецької стратегії можуть таксамо скінчитися як плян інвазії на Англію. Все вказує на те, що Британія при-готовилася й на ту можливість, і є підстави вірити, що Німці потерплять таку саму невдачу на сході, як потерпіли на за-ході.

Одно певне, що Румунія ста-ла ще одною країною з ні-мецькою окупацією. Це при-знав американський президент Розвелт, який казав "заморо-зити" румунські фонди в Злу-чених Державах, подібно як зробив з іншими країнами, що одна по другій попали під кон-тролю диктаторських загарб-ників. Кожної хвилини можна надіятися зірвання диплома-тичних звязків між Англією і Румунією як льоґічний наслі-док вмаршу німецьких військ до Румунії і постійної пере-шкоди з боку румунського уряду в телеґрафічній комуні-кації британського посла в Бу-карешті зі своїм урядом у Лон-доні. Та ще тепер є такі близькі обсерватори подій на Балкані, які вірять, що прихід німецьких військ до Румунії має за ціль охорону нафтових теренів в Румунії, не так може перед британськими літаками, як — Росією. Інші думають, що захоплення Румунії має служити вихідним пунктом до нападу на Дарданелі. Одно чи друге правдиве, покаже час.

Напад на Дарданелі, якщо до того прийде, буде звязаний з італійською кампанією в пів-нічній Африці. Але заки Нім-ці взяли б Дарданелі, перше мусіли б побороти багато пе-решкод.

Угорщина й Румунія вже як би були під німецьким чобо-том. Але головний шлях на Царгород веде через Югосла-вію і Болґарію. Гори, куди німецькі армії мусіли б перей-ти до Царгороду, представля-ють знаменитий терен для обо-рони. Отже німецька армія му-сіла б або дістати згоду Юго-славії й Болгарії, або силою собі промостити шлях. Бал-канські держави мають замалі армії, щоб ставити поважний опір німецькій воєнній машині. Кажуть, що Болгарія не думає боротися проти Німців, але Югославія мобілізується.

Поважну силу представляє Туреччина, яка певно загоро-дить Німцям дорогу на Царго-род і Дарданелі. Туреччина може виставити 2,000,000-ову армію, хоч не так узброєну як великі модерні армії. Турець-кий уряд двічи остеріг Німеч-чину в останніх днях, що на случай нападу Турки будуть воювати.

Але найсильнішого против-ника в свому поході на схід Німці будуть мати в совєт-ській Росії. Росія має дві ці-ли на Балкані. Одну — боро-нити себе перед німецькою ін-вазією на Україну. Друга ціль Росії на Балкані є давна, від ві-ків: вихід з Чорного Моря. Для Сталіна мати Туреччину, другорядну державу, яка кон-тролює Басфор, є досить пога-но, але мати одного зі своїх суперників — диктаторів, Гіт-лера або Мусолінія, який па-нував би над турецькими про-ливами, значить те саме, що ді-статися в економічні кліщі во-рога, а під стратегічним огля-дом виставити ціле полудне СССР під удари ворога. Тому Росія — хоче чи не хоче — буде боронити Босфору і Дар-данелів. Останні звідомлення подають, що Совети громадять великі сили при впаді Пруту до Чорного Моря, а рівноча-сно переговорюють з Туреччи-ною в справі спільної оборо-ни.

ПОСОЛ ЖЕРЕБКО ВІДПОВІДАЄ КРИТИКАМ

"КАНАДА ВАРТ ТОГО, ЩОБ ЗА НЕЇ БОРОТИСЬ", ПИШЕ ВІН У "ФРІ ПРЕС"

У вінніпеґськім щоденнику "Фрі Прес", з 1-го жовтня, ц. р., появилась на редакційній сторінці стаття посла до саска-чеванського парляменту, п. О-реста Жеребка, в якій він до-казує, чому нам залежить на тім, щоб Велика Британія, от-же й Канада, виграли цю вій-ну. Подаємо тут вільний пе-реклад статті посла Жеребка.

"Я є одним з тих Українців, що прибули до Канади в остан-ніх 50 роках. Більшість з нас поселились на фармах у Захід-ній Канаді й причинились до певної міри в розбудові Захо-ду. Від часу нашого приїзду, ми не мали панських робіт. Більшість з нас — фармері. Ми не скаржимось на наші за-няття. Хліборобство було за-няттям наших предків від не-памятних часів. Ми розкинені також у канадійських індустрі-яльних містах, а разом нас у Канаді є около пів міліона.

Я приїхав до Канади у 1900 році, в 12-ому році життя. Всі ті роки прожив я в Західній Канаді, отже почуваюсь оправ-даним писати як один із наших людей.

Я вважав би себе недбалим, коли б я не написав цих кіль-ка рядків протесту проти тих шкідливих заяв щодо теперіш-ньої війни, що їх говорять нам у Західній Канаді недопечені спасителі цивілізації. Не роб-лю цього, щоб когось вибіли-ти, або ради якоїсь політичної партії, але як горожанин Ка-нади, якому залежить на спра-ведливому законі, порядку й забезпеченню, чим ми, Україн-ці, тішимось від часу нашого приїзду сюди. Не пишу цього й оттак на вітер, щоб поперти якусь наперед приготовану пропаґанду, але пишу це як такий, що разом зі своїм наро-дом, не мав би куди забира-тись як би Гітлер-Мусоліні-Сталін виграли цю війну. Ми втікали зпід чобота володарів-ґенґстерів і нам залежить на тому, щоб той гнет не досяг нас тут.

Ви, Англійці, маєте куди йти, як би Гітлер завоював Канаду. Ви можете йти до Австралії, Нової Зеляндії, Південної Аф-рики, або іншої британської кольонії. Але ми, Українці, були б в іншому положенні. Нам нема чого вертатись до рідного краю, з теперішнім режімом, хіба ми хотіли б ги-нути від куль, що привикши до широкої свободи в Канаді, не могли б стерпіти тої влади. Влада із затроєним мозком — вже не є для нас. Ми не хоче-мо жити під владою, що руко-водиться ненавистю, жорстокі-стю й холоднокровним банти-тизмом. **Міліони наших людей стогнуть під тою владою і ми хочемо помогти в визволенню їх.**

* *

Ми були і є справедливо трактовані тут. Ми можемо мати своє приватне майно, пра-во вибрати своє заняття, право організувати свої куль-турні товариства, право друку-вати часописи в своїй рідній мові. Ми маємо тут цілкови-ту свободу релігії, особисту свободу, свободу закладати свої бібліотеки й виховавчі інституції. Ці права не існу-ють на нашій рідній землі, на землі, що була нашою колис-кою, яку ми віками боронили перед азійськими ордами й перед Турками.

Нас трактують тут 100 про-цент ліпше, як би нас трактува-ли під владою на наших рід-них землях — **ось чому я ка-жу, що Канада варт того, щоб ми за неї боролись. Більш то-го — вона варт, щоб за неї вмирати, бо ми не хочемо знов іти в кайдани.** Ми поможемо боротись і ми вже боремось тепер за те, щоб свобода, якою ми тішимось тепер, бу-ла врятована і для наших ді-тей. Ми сильно віримо, що наші рідні в Европі будуть визволені лиш тоді, коли Ве-лика Британія і її союзники виграють цю війну. Як би по-біда мала бути по другій сто-роні, то нам нема що надія-тись на визволення нашого на-роду в Україні, Польщі й Че-хословаччині. Ми благаємо щоб до того не дійшло. Ми кажемо і глибоко віримо, що Канада варт того, щоб за неї боротись, що з побідою по стороні Канади ми можемо чо-гось надіятись. І нас не зба-ламутять нерозважні поради ґурра-реформаторів, які—для політичних користей—завсіди хвалять нас і вдають наших приятелів. Вони зведуть де-кого зпоміж нас, але тільки ма-лу частину і то не на довго. Досвід є найліпшим учителем.

* *

Українці з глибини своєї ду-ші не зносять комунізму й на-цізму. Ті системи є нашими смертельними ворогами. Во-ни є смертельними ворогами демократичної системи, яку ми тут маємо.

Я часто застановлявся над тим, що теперішньої війни зо-всім не було б, як би Велика Британія і Франція не зробили були великої помилки, коли вони рисували мапу середньої Европи. Вони забули за віль-ну Українську Державу. То бу-ла хибна політика і я вірю, що коли ця війна скінчиться, алі-янти вже не повторять тієї са-мої похибки. Я вірю в їх полі-тичний розум і не хотів би бачити тих самих промахів у відношенню до трьох великих народів в середній Европі — Українців, Поляків і Чехосло-ваків. Коли б там повстали три держави, всі три самостій-ні, зі спільним мілітарним со-юзом, то жаден Гітлер ані Ста-лін не відважилися б напасти на ніяку з тих держав. Бо там, у середній Европі, було б по-верх 100 міліонів Українців, Поляків і Чехословаків. То представляє величезну силу, якщо та сила не була б спря-мована на взаємне винищуван-ня себе. Я вірю, що послідні 30 років отверезили ті три на-роди й навчили їх не всаджу-вати ніж у плечі одні другим, забути історичну ненависть і ворожнечу. Вони готові зача-ти нову сторінку в історії.

Але це залежить від них. Ми в Канаді маємо своє завдання до виконання: Помогти вигра-ти війну, так, щоб ми могли далі віддихати свобідно і сві-жим повітрям. Не хочемо кай-дан на наші руки, ноги або уми. Було б ліпше бути у гробі, як бути невільником."

Між Німеччиною й Росією заряджено пряме залізниче получення.

100-Процент Чистий Лай
ПЕЛЮСТКАМИ
Foremost
ПАКОВАНИЙ В ЕДМОНТОНІ
Особливо відповідний до Роблення Твердого Мила
На відворотній стороні наліпки є точні вказівки в українській мові про те як виробляти мило.
H. H. COOPER LIMITED
EDMONTON, ALTA.

НЕДІЛЬНИЙ ДЗВІН

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР

ЖОВТЕНЬ

15 В Кипріяна сщм.
16 С Діонізія Ареоп. сщм.
17 Ч Єротея сщм.
18 П Харитини мч.
19 С † Томи ап.

20 Н **18 по Сош.** Сергія і Вакха
21 П Пелагії прп.
22 В † Якова ап.
23 С Евлампія і Евлампії мч.
24 Ч Филипа ап., Теофана
25 П Прова і ін. мч.
26 С Карпа і ін. мч.

27 Н **19 по Сош. Христа Царя.**
28 П Евтимія прп., Лукіяна прпмч.
29 В Льонгіна сот. мч.
30 С Осії прор., Андрея Крит.
31 Ч † Луки ап і єв.

НЕДІЛЯ 18-ТА ПО ЗІСЛАННІ СВЯТОГО ДУХА

Євангелія св. Луки, зач. 17.

У той час стояв Ісус при озері Генезаретськім; і побачив два човна, що стояли край озера, а рибаки вийшли з них і промивали сіти. І ввійшов в один човен, що був Симонів і просив його, щоб відчалив трохи від землі; і сівши, навчав нарід з човна. Коли ж перестав говорити, сказав до Симона: Відпливь на глибину і закиньте ваші сіти на ловлю. А Симон у відповідь сказав йому: Учителю, цілу ніч трудились ми й нічого не зловили, та на твоє слово закину сіти. І зробивши це, зловили велике множество риб; і прорвалася їх сіть. І дали знак товаришам, що були в другім човні, щоб прийшли і помогли їм; і прийшли й наповнили човни так, що майже потопали. Коли це побачив Симон Петро, припав до колін Ісусових, кажучи: Іди від мене, бо я чоловік грішний, Господи. Бо страх обняв його і всіх, що були з ним, ізза ловлі риб, котрі спіймали; також і Якова і Йоана, синів Зеведеєвих, що були товаришами Симоновими. І сказав до Симона Ісус: Не бійся, відтепер будеш людей ловити. І витягнувши оба човни на землю, оставили все й пішли за ним.

Любіть свій обряд

Хоч Христова Церква обнимає цілий світ і належать до неї люди ріжних народностей з цілого світа, то мимо того всі вони, як члени католицької Церкви, визнають одну й ту саму віру, приймають одні й ті самі св. Тайни й усі визнають Папу Римського за голову Церкви. Ріжними мовами голосяться науки, але зміст їх є один. Як одно є сонце на цілу землю, так сонце Христової науки в католицькій Церкві світить всюди однаково. Правда, що до відправи так Служби Божої як і інших церковних богослужень, та в уділюванні св. Тайн заходить обрядові ріжниці, але віра є одна. Обрядів у католицькій Церкві є кілька, але це не противиться едности в вірі, бо такий самий — не гірший ані не ліпший — є католик обряду грецького, як римського, або вірменського, або мелхітського, або халдейського. Вони ріжняться обрядом, але всі творять одну Церкву, й що до віри всі вони одно. Найкраще покаже вам це приклад: Наш український нарід дуже великий, бо належить до нього близько сорок міліонів людей. Та не у всіх сторонах наші браття однаково зодягаються, бо інакше носяться на Поділлі, інакше в горах Гуцули й Лемки, інакше Бойки, відмінно на Буковині, Закарпатті, а ще інакше на Волині, Холмщині або коло Києва, Полтави чи над Чорним Морем. А преціньь задля цеї ріжниці ноші нікому ані на гадку не прийде, що це не діти одного й того самого народу, бо єдинство народу не становить його одіж, але його мова, його однакова минувшість, тай його спільна історія, а також його однакові життєві справи. І власне ця ріжноманітність його гарної ноші, дуже багато говорить про його любов до краси. А такій красі в ріжнородности не противиться сам Господь Бог, бож і Він не створив — наприклад — для всіх птахів однакового строю, тільки інші пера дав соловейкові, а інші паві. Та всі, хоч ріжні, Божі сотворіння мають цю спільноту, що кожне з них на свій лад голосить Божу славу. Того самого домагається Господь Бог від нас:

Заховуймо одну віру, яку голоситься в цілій католицькій Церкві, але **любім і цінім свій окремий обряд, бо він наш рідний,** він той стрій, що його призначив для нас сам Господь Бог. І як соловейко до кінця світа не проміняє свого мистецького голосу за розкішні павині пера, так і ми зміною свого обряду не принесемо собі добра, тільки заподіємо свому рідному народові— кривду.

ТІЛЬКИ КАТОЛИЦТВО ШКОЛОЮ ХАРАКТЕРІВ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ЛЮДЕЙ

Професор Микола Чубатий.

Вже тут, на американській землі,оповідав мені один із наших людей пригоду з американського суду в часі сумної памяти боротьби за церкви серед американських Українців. Українці тягалися тоді по судах; навкучилася видно, декому Церква їх батьків та дідів, в якій вони вродилися, яка була потіхою в найтяжчих народніх хвилинах впродовж соток літ.

Тоді перед суддею протестантом стали дві противні українські партії: одна католицька, а друга тих, що покинули віру своїх батьків. Оця друга сторона подає судді свідка, який мав би — по їх думці — розгромити оборонців католицького характеру церкви. Суддя-протестант спитав їх, що то за чоловік, чи знає він справу та чи можна йому вірити?

"Він все знає якнайдокладніше, — докидають процесовичі — то чоловік, що на него можна спуститися". — "А якої він віри?" — питає далі суддя. —"Та православної" — паде відповідь. — "Це не шкодить, — додає суддя протестант, — "тільки чи все він був православний, чи вродився в тій вірі?" — "Та ні — відповідають — він давніше був католиком, а недавно став православним". — "Такого чоловіка на свідка мені тут не треба — рішив суддя. — Такий чоловік у мене не має віри і на його свідоцтво я не міг би покладатися."

Видно, для того. судді-некатолика важною було річчю, чи людина держиться віри своїх батьків. Для нього всякий перебіглець — людина без характеру, а тим чином і без вартости у громадському життю.

Чогось то оповідання та дума про більшу чи меншу, а може й про ніяку моральну вартість декого з Українців в Америці насувається мені нині, коли читаю американсько-українську пресу, коли дивлюся на наше громадське життя. На кожному кроці бачу якусь нервову суматоху, якесь взаїмне недовіря брата до брата, якісь невидимі затроєні стріли, що падуть ізза плота з ціллю влучити таки українського чоловіка. А попри то все видно моральне заломання тих, що недавно найголосніше кликали, що "душу, тіло ми положим", що створимо "українську Церкву", може й "свого бога створимо". — Створили церковний хаос не своїм малім подвігом перебіглеців, зі сумнівної вартости 'духовенством' на чолі, а моральну розтіч серед не дуже малої части американсько-української збірноти.

Яка моральна вартість такої "громадської праці", видно хоч би з того, що вона не пощадила навіть високого церковного достойника, що силою свого уряду стоїть далеко від партійної гризні та визнає побіч любови Бога тільки одну ідеольогію: любов цілої української батьківщини навіть зі своїми напасниками включна.

Не наша річ, католицького неполітичного органу, що стоїть здалека від групової гризні Українців в Америці, ставати суддею в тім прикрім явищі братньої распрі, яка може бути тільки доказом, що таки поважна частина людей української мови й роду не становить органічної частини української збірноти, що не має в них почуття якихсь спільних надрядних цінностей, що й Вашингтонський Конгрес не змінив справ на ліпше.

Ми тільки можемо при тій спосібности ствердити одну річ: що всі ті прикрі, внутрішньо-українські явища мають одно й те саме джерело, а саме брак християнського характеру у многих Українців, такого характеру, якого основою була б моральна відповідальність перед Богом; іншими словами — брак релігійно-морального чинника в житті багатьох Українців.

Що думати про Українця, що ще недавно ставив на словах (ясно, що на словах!) Україну понад все', і понад Бога-Творця та котрого нова віра в якогось "власного бога" позволяла йому нищити навіть найтрівкіші фундаменти існування американсько - української збірноти — Українську Католицьку Церкву, а для якого нині Україна вже далеко не понад все; навіть не понад його особисті вигоди?

Що думати про Українця, що цькує на рідного брата, дарма, що не має переконання про його якусь вину або про свою власну непомильність?

В однім і другім випадку перед нами прикрі явища безрелігійного а тим самим і неморального підходу до громадського життя. Це наслідок відчуження від християнсько-католицької моралі, що є тревалою підставою кожного характеру, а з тим і кожного особистого чи громадського поступовання.

Для християнина - католика ідея Христа це не є річ обставин, яку нині можна визнавати, а завтра покидати. — "Якщо визнавати мене будете перед людьми — каже Христос — і я признаюся до вас перед Вітцем моїм на небесах". — А християнинові - католикові не вільно відрікатися Христової ідеї навіть позірно і навіть в раз найбільшого нещастя, навіть під грозою смерти. Для католика та релігійна ідея, за яку — як треба — і вмирати муситься, це не є річ хитка, але докладно унята в засади віри та християнсько-католицької моралі.

Такий підхід католика до християнської ідеї витворює в нього також таке саме загальне душевне наставлення, що кожна, раз прийнята ідея обовязує все й не можна її нині визнавати, завтра вирікатися. Тому добрі католики є звичайно людьми стійного характеру, це люди постійні, на яких можна рахувати й нині й завтра. Добрі католики звичайно є найкращими горожанами країни, в якій живуть; вони є елементом усе будуючим і найкращою підпорою кожної леґальної, а ворогом кожної нелеґальної влади, а це в імя засади наказаної таки самим Христом: "віддайте кесареві, що кесареве, а Богові, що Боже."

Християнський підхід до громадського життя вимагає дальше від кожного громадянина-католика держатися засад морального поступовання, справедливости та братолюбія не тільки в приватнім житті, але також у публичнім; не тільки в відношенні до Петра чи Степана, але також у відношенні до соціялиста, демократа чи націоналіста. Християнсько-католицька мораль накладає вуздечку на вибуялі пристрасти та злости людини, каже їй гамувати їх в імя вищого наказу — Божих Заповідей.

Нервова суматоха в рядах недавніх церковних розбивачів рідної Церкви, освідомлення собі, що духовенство мусить у першу чергу бути духовне та пристосоване до духовної служби, це був би перший проблиск протверезіння та повороту до кращого.

Мабуть аж громадська неморальність, не така вже рідка на американсько - українськім загумінку, переконує їх, що відійшли від того, що тривале та творче, а не найшли нічого ліпшого, чого може й дехто в добрій вірі сподівався. Такі явища, що одні крутять своїми життєвими ніби ідеями як швець шкірою, а другі попихають рідного брата в нещастя тільки тому, що він інших переконань, мусять вже й сліпого врозуміти, що треба направи від основ, бо ані торгівля ідеями, ані наклеп не є ні шляхами християнської моралі, ні здорової шляхотної демократії, яку повинні собі й Українці присвоїти від свого американського окруження.

("Шлях").

ВАТИКАН ЗАТРІВОЖЕНИЙ ПОШИРЕННЯМ БОЛЬШЕВИЦЬКИХ ВПЛИВІВ

З ватиканських кол подають, що Папа затрівожений тим, що в світі поширюються "большевицькі впливи." Совети поширають таним коштом свої впливи на щораз більшу територію. А з тими впливами шириться і большевицька фільософія. Заходить небезпека, що навіть така архикатолицька держава як Еспанія, готова також ввійти в союз з Советами. Папа хоче тепер видати енцикліку, звернену до католиків світу, в якій хоче звернути увагу на велику небезпеку з такого поширення комуністичних впливів.

ПАПА ПРОМОВИТЬ ДО АМЕРИКИ 19-го ЖОВТНЯ

Св. Отець Папа Пій XI виголосить особисто промову до 22 міліонів католиків у Злучених Державах в суботу, 19. жовтня — на передодні місійної неділі, і закличе їх обєднатися з католиками інших країн для фінансової допомоги на місійних теренах.

Це перший раз Папа рішився особисто апелювати до Америки з огляду на скрутні обставини, в яких знайшлися християнські місіонарі в нинішних часах. Вісім европейських країн, які перше складали щедрі датки на місійну роботу, тепер поневолені або находяться в боротьбі на життя і смерть.

Промова Св. Отця буде передана через американську радієву сітку Нешенел Бродкестінг Компані, Колумбія і Мючуел Бродкестінг Систем від 1.30 до 2 години пополудні східного часу.

Відродження християнства в Советах

З Европи приїхала до Америки Людмила Николаєвна Рокитська, недавня членка російського балету Монте Карло.

Вона переїхала Европу з балетом у роках 1936—40, тепер покинула ту професію й стала виголошувати перед релігійними організаціями в Америці лекції про відродження християнства в Росії.

Вона каже, що тепер християнство в Росії набрало іншого значіння, ніж те, що було за часів царату. Тепер воно окружене авреолею мучеництва й показує незвичайну силу, якої навіть воююче большевицьке безбожнство не може знищити.

Чи потрібні церемонії?

В однім товаристві провадилась дискусія в справі релігії. Одна інтелігентна пані, котра не вірила в ніщо, підносила ріжні закиди. Відповідав їй старий чоловік, свідомий католик. Його докази були такі ясні й переконуючі, що пані рок за кроком мусіла йому уступати. Вкінці освідчила вона так:

Признаю, що є багато правди в тім, що ви говорите. Католицька релігія, так як ви її представляєте, є зовсім симпатична. Але ті релігійні церемонії, які прийняв католицизм, є зовсім непотрібні. Без них католицька релігії була б багато розсуднішою.

На то її співбесідник устав з крісла, пішов до неї, поклепав її по рамени і сказав:

— А то з тебе дурна гуска. Як можеш плести такі нісенітниці?

Ображена пані підскочила як би її ужалило нараз сто пчіл, і закликала з найбільшим обурення:

— Що ви собі позволяєте зглядом мене? Чи ви не знаєте підставових правил доброго виховання й заховання?

— Перепрошаю вас, пані, — сказав з усміхом її товариш. Я думав, що вам не залежить на добрім вихованню, бо ж ви так згірдливо говорили про католицькі церемонії. А преціньь наші релігійні церемонії не є нічим іншим, як тільки правилами доброго заховання зглядом Бога в церкві.

Наука була радикальна, але успішна.

НОВИЙ ПРЕЗИДЕНТ МЕКСИКА ВІДКИДАЄ СОЦІЯЛІЗМ І КОМУНІЗМ

Новий мексиканський президент ген. Камашо, наслідник президента Карденаса, оповістив несподівану заяву, яка викликала оживлену дискусію в політичних кругах тої країни.

Він заявив, що є ісповідником католицької релігії з походження й переконання.

Що комуністів не буде в його уряді, бо їх засади є противні переконанням мексиканського населення.

Що він не є соціялістом, однак вірить у демократію, свободу й економічний добробут.

Що Ломбардо Толедано, сильний провідник мексиканських робітничих юній, відомий як комуніст, не ввійде до уряду Камашо.

Заява президента є незвичайно важна для відносин у Мексику, де від 15 років соціялістично-комуністичні уряди ведуть боротьбу проти католицької Церкви. Вона тим цікавіша, що Камашо був кандидатом мексиканської революційної партії, яку попер у виборах бувший президент Карденас і вся лівиця.

В уряді попереднього президента Карденаса було кілька комуністів, які завели примусове навчання соціялізму в школах.

ПАПА ПРОТИ ТИРАНІЇ МОДИ

Папа, розмовляючи до 14 тисяч католицьких дівчат, зорганізованих в Католицькій Акції, звернув увагу на теперішню жіночу моду. Взивав до поміркованости і скромности, кажучи, що мода і скромність повинні йти разом як рідні сестри. Папа виступив проти тих, що невільничо йдуть за "тиранією моди", хоч вона нарушує чесноту скромности, що є гарантією жіночої чистоти й невинности.

Величавий храмовий празник в Едмонтоні

Едмонтонська парохія св. Йосафата святкувала храмовий празник незвичайно величаво. Погода була тепла й погідна і завдяки тому був великий наплив гостей зпоза Едмонтону.

В суботу ввечері, 28. жовтня, відправилася литія й суплікація перед Найсвятішими Тайнами. Впр. о. М. Когут ЧСВВ з Мондеру виголосив проповідь про значіння св. свщмч. Йосафата для українського народу.

Того вечора і в неділю рано приступили сотки вірних до св. Сповіді.

В неділю раненько відправлено три читані Служби Божі. О годині 10 рано почалася співана Служба Божа. Правив Впр. о. В. Бараник ЧСВВ. Предстоящими були Впр. ОО. В. Каменецький і С. Шевчук, діяконами Впр. ОО. М. Когут і М. Пасічник. Проповідь про св. Йосафата, апостола св. зєдинення, виголосив Впр. о. І. Лесюк. Навязуючи до історичної місії патрона церкви, о. проповідник зложив признання едмонтонській парохії за будову величавої церкви. Впр. о. П. Боднар відправив по Службі Божій водосвяття.

Це була перша Служба Божа, відправлена в просторій новій церкві, хоч вона ще не скінчена. Співав дійсно гарно парохіяльний хор під орудою п. О. Прийми.

По відправі сотки парохіян і позамісцевих гостей удалися до Народнього Дому, де місцевий парох Впр. о. ігумен С. Дидик ЧСВВ справив традицiйну гостину.

Празник закінчився гарним концертом увечері, в салі Народнього Дому.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Повідомляю всіх членів і прихильників українських греко-католицьких парохій в окрузі Алвена, Саск., що я маю своє стале помешкання в домі п. Йосифа Яблонського в Алвені-місті. У всіх справах церковно-народніх прошу зголошуватись до мене на адресу:

о. М. Оленьчук,
Box 150. Алвена, Саск.

ПОРЯДКИ БОГОСЛУЖЕНЬ

ЖОВТЕНЬ
20. **Неділя 18-та по Сош. —**
Вайлдвуд (храм)
Коперник
Ледук
27. **Нед. 19 по Сош., і Царя Христа —**
Егремонт
Дейзленд
Калмар
BASILIAN FATHERS
9648-108 Ave., Edmonton, Alta.

ЖОВТЕНЬ
20. Неділя 18 по Сош. — Елдорена (празник)
27. Неділя 19 по Сош. — Вільна
20. Неділя 18 по Сош. — Стрий
27. Неділя 19 по Сош. — Смокі Лейк, св. Онуфрія.
BASILIAN FATHERS
Box 8. Radway, Alta. Тел. 4.

ЖОВТЕНЬ
20. Нед. 18 по Сош. — Зоря
27. Нед. 19 по Сош. — Горані
о. Мирон Кривуцький,
Сифтон, Ман.

ЖОВТЕНЬ
27. Неділя — Ланівці.
ЛИСТОПАД
3. Неділя — Приймове
8. св. Димитрія — Алвена, фарми.
10. Неділя — Боднарі
17. Неділя Алвена, фарми
21. св. Михаїла — Алвена, місто
24. Неділя — Ланівці.
о. М. Оленьчук.
Алвена, Саск.

ЖОВТЕНЬ
27. Неділя — Доброводи (Посвячення Хрестної Дороги)
Фостон (Посвячення запрестольного образа).
ЛИСТОПАД
3. Неділя — Куликів
8. В.М. Димитрія — Кизів (празник)
10. Неділя — Рама
17. Неділя — Бобулинці
21. Архистратига Михаїла — Понас Лейк (празник)
25. Неділя — Доброводи.
Українська Католицька Місія,
Рама, Саск.

ЖОВТЕНЬ
20. МкРірі — Грендвю (фарми)
27. Келд — Валлей Ривер (місто)
ЛИСТОПАД
3. Неділя — Давфин, Шел Ривер
8. св. Димитрія — Петлюра, Алонза
10. Неділя — Келд, Ешвил
17. Неділя — Гилберт Плейнс
21. св. Михаїла — Роблин, Валлей Ривер (фарми)
24. Неділя — Гленелла
о. Михайло М. Сирник,
Box 64. Давфин, Ман.

ЖОВТЕНЬ
20. **Нед. 18. по Сош. і Пок. М. Б. —**
Плейн Лейк
Краків
Лішор
Стрімстави (празник)
Тофілд
Ренфурлі
19, 21 і 22 — Плейн Лейк (Перший величавий карнавал)
21. Понеділок — Плейн Лейк (Благодарственна Служба Божа)
27. **Нед. 19 по Сош. і Христа Царя —**
Іннісфрі Р. М. Б.
Івасюки
Делф
Мирнам
Чипмен
BASILIAN FATHERS
Mundare, Alta.

ЖОВТЕНЬ
20. **Неділя 18 по Сош. —**
Транскона, Кенора
27. **Неділя 19 по Сош. —**
Талберг, Гадашвіл
BASILIAN FATHERS
612 Flora Ave., Winnipeg, Man.

ЖОВТЕНЬ
20. Неділя — Климчуки
27. Неділя — Витків
ЛИСТОПАД
3. Неділя — Геффорд
8. св. Вмч. Димирія — Кридор ,храм.
10. Неділя — церква св. Николая коло Пархоми.
17. Неділя — Орлів.
21. св. Михаїла — Січ (храм)
Українська Греко-Католицька Місія, Геффорд, Box 282. Тел. 37

ЖОВТЕНЬ
20. Неділя — Грендвю (полудне), МкКрірі
2. Неділя — Келд
о. А. Роборецький,
Box 64. Давфин, Ман., Тел. 118.

ЖОВТЕНЬ
20. Неділя 18 по Сош. — Алвена — фарми (базар)
о. Теодор Коцаба,
Box 150. Алвена, Саск.

ЖОВТЕНЬ
20. Неділя — Прісвил
27. Неділя — Чехів
Українська Греко-Католицька Місія в Прісвил, Саск.

ЖОВТЕНЬ
20. Неділя — Брукєбі
27. Неділя — Самбург
Дня 28, 29, 30 і 31 жовтня та 2-го листопада **великий осінній базар в Народнім Домі в Принс Алберт.**
ЛИСТОПАД
3. Неділя — Принс Алберт.
Український Греко-Католицький Парохіяльний Уряд, Принс Алберт

ЖОВТЕНЬ
20. Неділя — Ріджайна
27. Неділя — Кендіяк
о. А. В. Фик,
1644 Оттава Ст., Ріджайна, Саск.
Телефон: 22053

ЖОВТЕНЬ
20. Неділя — Бюкенан
27. Неділя — Канора
о. Петро Пасічник.
Канора, Саск.

ЖОВТЕНЬ
20. Неділя — Глен Елдер
27. Неділя — Арран Весна
о. Н. Сірий,
Арран, Саск.

ЖОВТЕНЬ
20. Неділя — Волверин, храм.
27. Неділя — Борщів.
о. Петро Криворучка,
304-4*th Ave. North, Saskatoon.*

ЖОВТЕНЬ
20. Неділя — Богдан, Медовлендс, (храм св. Покрови)
27. Неділя — Етелберт, Мінк Крік
о. І. Колцун,
Етелберт, Ман.

ЖОВТЕНЬ
20. Неділя — Елфинстон (празник)
27. Неділя — Сенді Лейк.
Українська Греко-Католицька Місія в Сенді Лейк. Тел. 90-4.

ЖОВТЕНЬ
20. Неділя — Парки, храм і закінчення св. Місії.
20. Неділя пополудні — початок св. Місії в Гонорі, Ман.
27. Неділя — Гонор, закінчення св. Місії.
ЛИСТОПАД
3. Неділя — Гімлі.
о. А. Луговий,
Вінніпег, Ман.

ЖОВТЕНЬ
20. Неділя — Бобулинці
27. Неділя — Доброводи
Українська Католицька Місія,
Рама, Саск.

Псальми Русланові

"Хто з Богом, Бог з ним" — мовлять наші люди і добре мовлять, бо хто, як Бог? Бо цуратися тобою будуть люди і стануть тя судити сусіди й брат твій скаже: "Ніт мені брата," і отець твій скаже: "Не мав єм сина", а матір твоя назве тя гадиною, син твій двигне руку на тебе, а свояки твої виречуться тебе і вержуть на тя соромом і неславляти тя стануть далеко й широко, бо не вгодив єсь їх лихій волі... Але не журись і не вдавайся в розпуку, бо хто яко Бог?

Той, що звелів нічому зродити світи, величнеє сонце і місяць і тьми звізд — що велів темноті перекинутись у світло, з котрого долоні сверкнули вогні і вдарили води, котрого невидиме око видить гадки душ наших, котрий спер собою безначаток і безконець, котрого серце всему світу серце а воля гаразд всіх віків і всіх сторін щастя — той з тобою, Бог з тобою.

о. Маркіян Шашкевич.

Що легко, а що тяжко

Зростати в літа легко, але жити чесно, у згоді з усіма людьми — то тяжко.

Не пити, як нема за що — легко, але мати гроші, шанувати їх і щадити — то тяжко.

Упитися на весіллі — легко, але бути тверезим серед пияків — то тяжко.

Бути терпеливим, як ніхто тебе не дразнить — легко, але вдержати терпеливість як тобі докучають приятелі й сусіди— то тяжко.

Любити когось не тяжко, але бути загально любленим — то тяжко.

Очернити кого, оклеветати, легко; але жалувати того і привернути покривдженому добре імя — то тяжко.

Кланятися всім, то легко, але пошану мати в усіх — то тяжко.

Ганити щось — не штука, але щось краще зробити — то штука.

Осінна Кампанія для Зміцнення Нашої Преси

ГОЛОСИ НАШИХ ЧИТАЧІВ

Вернон, Б. К.

Наша невеличка парохія задумує на слідуючий рік приступити до будови власної церкви. Завдяки праці Всеч. о. Кондратюка ми купили два лоти під церкву й записали на Чин ОО. Василіян. Часто робимо вечірні сходини і так при ріжних нагодах збираємо гроші на будову Божого дому. Тепер робимо базар на ту ціль.

На парохіяльнім обіді у п. Гошовського на пращання о. Кондратюка зложено $2 на українську католицьку пресу й переведено збірку на церкву.

Парохіянин.

Ст. Майкл, Алта.

Дня 6-го жовтня в домі п. Івана й Марії Козяк відбулися гарні хрестини їхнього синка Юліяна Григорія Йосафата. Тайну хрещення малому уділив о. М. Когут ЧСВВ. Велика радість була для наших добрих і свідомих парохіян у тім дні. Їхню радість збільшила рідня, що прибула на цю торжественну хвилю і ґратулювала їм з тої нагоди.

По обіді, що відбувся в просторій салі, п. Юрій Войтків захотив присутніх до збірки на пресовий фонд "Українських Вістей", що принесла $3.05.

Всім їм подяка і многі літа!

Присутній.

Іннісфрі, Алта.

Прошу помістити пару слів про весілля, котре відбулося в неділю, дня 29 вересня, 1940. Звінчалися п. Николай Шкоропадик і п. Павліна Дуляба.

На заклик п. Кольматицького гості зложили на свою католицьку пресу $7.75, з того на "Українські Вісти" $4.75, а на "Світло" в Мондері $3.00. Колектою зайнялися пп. Ю. Франко і В. Бусько, учитель зі школи Мирославна.

Імена жертводавців:

Ю. Франко 25., В. Бусько 25 с., С. Дуляба 25с., П. Кольматицький 25с., Д. Шандра 10с., Ю. Мазурик 25с., П. Романюк 25с., Г. Скоропадик 15с., п. Миронюк 50с., К. Гарилюк 50с, П. Стоцький 10с., Ф. Гуляновський 10с., Ів. Ільків 35с., Т. Дуляба 25с., П. Мокрів 15с., Г. Гоменюк 10с., М. Якобко 10с., Т. Грещук 15с., П. Дуляба 25с., Н. Глусь 15с., П. Грещук 10с., Ст. Глусь 10с., Фр Монтейн 50 с., С. Матвіїв 25с., П. Глусь 25 с., В. Скоропадик $1.00, І. Демчук 25с., Ю. Педро 10с., Н. Скоропадик 50с. Разом $7.75.

Гості гарно забавилися. Ціле весілля було хороше і взірцеве.

Тим, що забавилися й не забули про дорогу нам українську пресу, щира подяка, а дорогим молодятам даруй Боже многі літа!

Бажаючи молодям і всім гостям щасливости, просимо в Бога якнайбільше таких взірцевих весіль серед нашого народу в Канаді.

Петро Кольматицький.

ЗМІЦНІМ НАШУ ПРЕСУ ПОКИ ЧАС!

Нехай ця осінь пройде під кличем поширення і скріплення

"УКРАЇНСЬКИХ ВІСТЕЙ"

Це значить — кожний з нас мусить допомогти "УКРАЇНСЬКИМ ВІСТЯМ": відновленням передплати, жертвою на пресовий фонд та заохотою і спонукою до передплати тих, що не передплачують ще "УКРАЇНСЬКИХ ВІСТЕЙ".

Успіх пресової кампанії залежить від того, що ВИ ОСОБИСТО зробите для часопису. Не сподійтесь, що "хтось другий" зробить те, що ВИ повинні зробити. Сповніть свій обовязок ВИ САМІ.

Іде тут не про великі суми гроша. Вистарчить кілька долярів, щоб вирівнати передплату й дати щось на пресовий фонд. Отже зробіть це скоро. Зробіть це ЗАРАЗ!

Ukrainian News

10012 - 109 STREET EDMONTON, ALBERTA

Архиєрейська візитація в Розбурн, Ман.

Наша парохія св. Петра й Павла в Розбурн, у свято Воздвиження Чесного Хреста витала нашого дорогого Архипастиря, Преосвященного Кир Василія, які відправили в нашій церкві Архиерейську Службу Божу.

Той день для нас Українців католиків нашої парохії й околиць був днем великого торжества, який останеться незабутнім в історії нашої парохії.

Наші церковні тростї, старші браття й сестри, приготовились, щоб відповідно привитати Архиерея. Прибрано церкву, виставлено трон па правім боці коло іконостасу на видним місці, щоб усі люди могли видіти дійствія Преосвященного в Архиерейській Службі Божій. Те все було приготоване і вдекороване ще перед святом.

В сам день приїзду Їх Ексцеленції почали приїзджати люди до нашої церкви. Пів до девятої рано зачалось правити Всеночне. Правив наш новоприбувший парох о. Кирило Лотоцький, люди горнуться до св. Сповіді з ріжних околиць. Погідний сонішний день поміг людям з дальших околиць прибути до нас, щоб своєю присутністю звеличати привитання нашого достойного Князя Церкви.

В десятій годині виходить процесія і служачі з брами. Їх Ексцеленція приїзджають автом перед браму в асисті о. М. Григорійчука. В церковних дверях старший брат, один з піонірів нашої кольонії, п. Федір Гулик, витає Ексцеленцію хлібом і сіллю, парох передає ключі церкви, Преосвященний кроплять свяченою водою вірних і серед грімкого "Буди імя Господнє" входять усі до церкви.

Зараз почалась архиерейська Служба Божа. Преосвященний на троні а оба священики при престолі. Дяки: п. Іван Сидор з Ольги і п. Сіянчук з Сенді Лейку співають разом з вірними, які заповнили церкву до самого іконостасу. Хто не вмістився в середині, то з побожністю слухав відправи на дворі.

По св. Євангелію о. парох привитав Їх Ексцеленцію кількома словами від себе як пароха і від парохіян, висказуючи нашу вдячність Преосвященному, що посітили нашу церкву. По Службі Божій Преосвященний Владика підніс многоліття Святішому Отцеві, Його Величності Королеві нашому Юрієві VI, Королевій Єлисаветі і прочим, відтак виголосив проповідь з нагоди празника "Про знамя св. Хреста". По проповіді Преосв. Владика уділив всім Архиерейське Благословення і роздав вірним пропамятні образці з нагоди візитації.

Опісля місцевий о. парох покликав церковних тростів до захристії на коротку авдієнцію, і ті разом подякували Преосвященному за посіщення. Їх Ексцеленція висловились дуже похвально про чистоту нашої церкви та про таку гарну й численну молодь нашої парохії.

На дворі перед самим відїздом пращали Їх Ексцеленцію особисто тутешні старі піоніри нашої кольонії, котрі знають Їх, як тутешнього місіонаря ще зперед двацять кількох років, і один з них, п. Петро Джеґус, запросив Їх до свого дому на обід.

Один з піонірів...

Балкан відчує

В Югославії відчувають, що найближчі важні політичні події відіграються таки на Балкані. Тільки ще не здають собі точно справи з ролі Советів. Значить, чи вони будуть далі тихо сидіти, чи може виступлять більш агресивно. Догадуються, що Німеччина зачне турбувати Грецію при помочі Болгарії, що має певні домагання в справі доступу до моря. Далі кажуть, що Німеччина бажала б таки захопити для себе цілу Румунію, але боїться, що це спричинило б завелике негодування збоку Советів. У Греції стурбовані тим, що Італія далі громадить нові сили на грецько-албанській границі.

Москва має вже тисячу колхозів у зайнятих країнах

З Москви повідомляють, що московські большевики зігнали вже людей в Західній Україні й західній Білорусі до 1000 колхозів.

Москва каже, що у Львівськім районі, де в 1938 році зібрали з гектара по 97 цетнара пшениці, цього року самостійні господарі зібрали по 11.2 центнара а урядові колхозники по 13.1 центнара (один центнар — 220 фунтів.)

ПЕКЛО НА ЧОРТІВСЬКИХ ОСТРОВАХ

До міста Ст. Томас на Дівичих Островах, прибули лодкою три втікачі з французької карної кольонії на Чортівських Островах. Оповідають, що кожного дня вмирає там по кілька вязнів а їх тіла кидають у море. Харчів є мало і люди налів мертві з голоду. Для вдержання ладу подвоєно сторожу.

Чортівські острови находяться у берегів французької Гаяни у Полудневій Америці. По програній війні Франція не цікавиться своєю карною кольонією а місцева влада тимменше.

В університеті в Айові Зл. Державах, удалось відтворити з кукурудзи динаміт.

УКРАЇНЦІ В АЛБЕРТІ

В СВІТЛІ СТАТИСТИКИ З 1936 РОКУ.

ЦЕНЗУСОВІ ДИВІЗІЇ Й МУНІЦИПАЛІ

(Докінчення)

Число і назва:	Всіх	Українців.
Дивізія ч. 8.	**65,439**	**1,283**
336. Success	1,427	11
338. Hays	2,736	1
339. Pine Lake	2,442	6
440. Arthur	2,487	2
Waverly	2,061	
Haig	1,572	2
Lakeside	1,604	8
Lamerton	2,611	25
Crown	4,105	28
Melrose	2,874	51
Evergreen	2,788	11
Waterglen	1,510	7
Fertile Valley	4,512	59
Parkland	2.858	474
Lloyd George	2,973	224
Montgomery	3,553	34
Bigstone	3,452	136
МІСТА —		
Red Deer	2,384	20
Wetaskiwin	2,058	4
Camrose	2,263	47
Daysland	366	58
Innisfail	1,124	5
Lacombe	1,414	2
Ponoka	1,045	1
Stettler	1,202	3
Alix	333	4
Millet	357	4
Mirror	585	19
New Norway	177	4
Penhold	94	8
Дивізія ч. 9	**29.899**	**498**
341. Poplar Grove	3,003	2
342. Raven	2,242	2
343. Prairie Creek	947	7
371. Golden West	2,526	2
400. Lorne	2,584	7
401 Lochearn	2,853	4
403. I.D.—D.A.	363	6
430. Blindman	1,599	25
431. Last West	1,736	51
434. I.D.—D.A	287	5
460. Columbia	1.646	5
461. I.D.—D.A.	1,127	14
462. I.D.—D.A.	307	66
466. I. D.—D.A.	1,790	85
Jasper National Park	1.497	26
Jasper	1,322	16
Unorganized Parts..	921	176
Bowden	270	1
Rimbey	313	4
Rocky Mountain House	652	6
Sylvan Lake	652	4
Дивізія ч. 10.	**61,358**	**25,132**
451. Merton	1,948	63
452. Grizzly Bear	1,553	33
453. Buffalo Coulee	1,554	64
454. Lakeview	1,548	28
481. Wellington	2,124	77
482. Vermillion Valley	2,052	18
483. Melberta	2,019	257
484. Birch Lake	2.478	1,311
485. Patricia	2,284	469
486. Beaver Lake	3,168	1,010
511. Streamstown	2,641	69
512. Ethelwyn	3,302	836
513. Ukrainia	3,365	2,640
514. Sobor	3,460	2,920
515. Norma	3.301	2,066
516. The Pines	3,702	2,450
545. Eagle	4,255	3.139
546. Wostok	4,733	3,827
547. Leslie	3,666	1,725
МІСТА —		
Vegreville	1,672	414
Vermillion	1,291	26
Andrew	137	106
Bruderheim	253	31
Chipman	249	95
Derwent	144	74
Holden	273	62
Innisfree	245	79
Kitscoty	254	10
Lamont	470	53
Lavoy	151	40
Mannville	370	35
Minburn	132	9
Mundare	777	582
Myrnam	159	100
Ranfurly	112	22
Two Hills	200	124
Willingdon	395	208
Дивізія ч. 11.	**139,017**	**9.548**
459. Bigstone	72	33
487. Cornhill	2,936	87
488. Black Mud	4,005	117
489. Liberty	4,921	1,173
490. Pioneer	3,223	467
491. I.D.—D.A.	1,226	34
517. Clover Bar	2,973	91
518. Strathcona	3,871	136
519. Spruce Grove	4,251	122
520. Inga	3,096	262
521. Tomahawk	1,897	557
548. Sturgeon	4,911	490
549. Ray	3,523	80
550. Woodford	2,960	66
551 Morthen	2,571	224
Elk Island National Park	24	3
EDMONTON	85,774	5,035
Beverly	998	332
Ft. Saskatchewan	899	17
Leduc	926	61
Morinville	554	11
St. Albert	811	29
Tofield	544	62
SELA —		
Onoway	128	1
Wabamun	198	58
Дивізія ч. 12.	**15,951**	**1,126**
466. I.D.—D.A.	1,704	189
522. Rocky Rapids	1.728	271
526. I.D.—D.A.	136	6
527. I.D.—D.A.	490	37
552. Pembina	2,431	251
553. I.D.—D.A.	1,037	136
554. I.D.—D.A.	870	6
555. I.D.—D.A.	733	14
556. I.D.—D.A.	240	2
582. Kitchener	2,478	93
583. I.D.—D.A.	759	16
584. I.D.—DA.	574	14
612. I.D.—D.A.	472	17
Unorganized Parts	126	4
Edson	1,600	68
Mayerthorpe	209	2
Дивізія ч. 13.	**36,602**	**7,439**
541. I.D.—D.A.	910	5
542. Lincoln	1,249	130
543. Laurier	3,141	922
544. Champlain	2,399	545
571. I.D.—D.A.	276	38
572. Bonnyville	1,859	20
573. St. Vincet	2,951	689
574. St. Lina	1,146	70
575. Vilna	3,903	2,925
601. I.D.—D.A.	1,195	93
602. I.D.—D.A	1,567	213
603. I.D.—D.A.	1,016	330
604. I.D.—D.A.	640	133
605. Ashmont	1,814	779
631. I.D.—D.A.	651	17
634. I.D.—D.A.	255	1
635. I.D.—D.A.	915	196
664. I.D.—D.A.	22	2
666. I.D.—D.A.	545	1
695. I.D.—D.A.	308	44
Bellis	127	92
Bonnyville	433	6
St. Paul	950	40
Vilna	253	148
Дивізія ч. 14.	**45,790**	**10,573**
576. Smoky Lake	4,319	2.800
577. Unity	4,871	2,572
578. Opal	3,318	1,451
579. Hazelwood	3,627	46
580. Lockerbie	2,845	14
581. Pershing	2,158	74
606. I.D.—D.A.	148	52
607. I.D.—D.A.	1.828	751
608. Tawatinaw	2,223	532
609. Pibroch	2,380	300
610. Shoal Creek	2,553	54
611. I.D.—D.A.	909	53
636. I.D.—D.A.	540	307
637. Cartier	1,413	71
638. Nelson	1,701	100
639. I.D.—D.A.	848	73
640. I.D.—D.A.	953	18
665. I.D.—D.A.	1,151	8
667. I.D.—D.A.	1,622	623
668. Grossmont	805	29
669. I.D.—D.A.	506	29
696. I.D.—D.A.	212	75
697. I.D.—D.A.	572	8
699. I.D.—D.A.	459	14
726. I.D.—D.A.	386	114
МІСТА —		
Athabaska	608	9
Barrhead	307	6
Lac La Biche	410	2
Legal	394	1
Smoky Lake	428	346
Waskatenau	241	41
Дивізія ч. 15.	**15,739**	**887**
613. I.D.—D.A.	182	1
641. I.D.—D.A.	804	1
705. I.D.—D.A.	24	23
730. I.D.—D.A.	156	9
731. I.D.—D.A.	431	1
732. I.D.—D.A.	670	16
733. I.D.—D.A.	678	11
734. I.D.—D.A.	112	18
735. I.D.—D.A.	164	74
736. I.D.—D.A.	56	1

о. П. Божик

Що бачив я у Східній Канаді

ЇЗДА ДО КИЧЕНЕРУ Й ОКОЛИЦІ

Ми їхали з Торонта і в-за[illegible] самохід рвав уперед. Його рівний тон монотонно шумів мов водопад, що води свої бе об камінь, спонукував мене до спання, але я не піддавався. Деколи із заднього сидження в авті зачепив мене до бесіди Всеч. о. Борецький, деколи мій син, молодий о. В. Божик, не давав мені спокою, питаючи мене про деякі справи в Вінніпеґу, — я ліниво то одному то другому мусів відповідати. Вкінці я переміг сон, відсвіжився, став ядерний, запалив собі цигару, став попакувати й цікавитися околицями й гостинцем, яким ми їхали.

Онтеріо зі своїми містами, околицями й дорогами цілком ріжниться від Західньої Канади і здається людині, що живе в Західній Канаді, що Онтеріо то не Канада, то якийсь новий, інакший край. Онтеріо також нічим не пригадує Европи, Галичини та Буковини. Онтеріо це край вимково гарний і відрубний від тих країв, де ми в Европі жили.

Гостинці всюди асфальтовані й широкі. В багатьох місцях серед гостинця насаджене дерево і то тут то там купи цвітів ростуть між деревами. На схід і південь їздять авта по лівій стороні посаджених дерев на гостинці, на захід та північ їздять по другім боці авта тим самим гостинцем. Дерева в Онтеріо не такі, як у Західній Канаді. Тут переважають осики та клени — там видніють явори, каштани, трепети та інші, хоч не бракує й осик та кленів. Каштани і явори [illegible], шумливі, розцвітні, здалека видніють ніби невеликі хмари. Цвіти то переважно рожі, або дуже подібні до рож.

Я бачив у деяких місцях таке дерево, якого досі не бачив. Росте у формі калини, невелике, але дивний має цвіт. Знаєте який цвіт? Такий як вовна. Коли приглянетесь йому, то так виглядає, немов би накидав хтось то тут то там на галузки жмутки вовни — біло-червоного кольору. Англійці називають це дерево фаєр трі, себто "вогняне дерево".

Всюди при дорозі можна бачити прекрасні сади: вишні, черешні, яблука, грушки, сливки, морелі та інші овочеві дерева. Сіють в Онтеріо також збіжжя: пшеницю, кукурудзу, жито, ячмінь, овес і лен. Але збіжжя на мою думку слабше виглядає, ніж на Заході Канади.

Міста находяться близько одно від одного. Часом мається враження, що то одно нескінчене місто. Майже всі будівлі побудовані з червоної цегли, лиш деколи можна побачити деревляний будинок. Люди що живуть з ріллі — фармері, які розмістились між містами й містечками, не мають таких великих фармів, як у Західній Канаді. Коло їх обійстя находяться великі або менші сади, або гарненький виноградник, почипаний на дроті, який прибито до тичиння. Виглядає мов вал — зелений, гарний, симпатичний, ніби проситься в проходячого, щоб його оглянув та полюбувався ним.

Але одну річ я доглянув, що цілком виглядає по жебрачому. Це є те, що дуже часто стоять люди, один або кілька разом край дороги і просять щоб їх підвезти. Прошу прийняти до відома, що ті, що просять підвозки, це не лиш убогі робітники. Так поступають також інтеліґентні люди. Стояти коло дороги і просити їзди в шофера на Сході Канади, це загальна справа, наче в моді, — всі так роблять і не стидаються. Такої жебранини в нас, у Західній Канаді, нема, або дуже мало. В нас на Заході і найбідніший стидається жебрати їзди, хіба у вимкових випадках.

XX.

КИЧЕНЕР, ОНТ.

Падав сумерк, як ми приїхали до Киченер, де парохом є мій син. Місто гарне, має 33 тисячі населення — переважно Німців. До світової війни це місто називалося Берлін, але недружні відносини Німців до Британців довели до того, що горожани міста зчеркнули назву "Берлін" і дали нову назву — "Киченер", в честь британського міністра лорда Киченера, якого затопили Німці. Розуміється, що Німці, які мешкають у Киченері, погодилися з переіменованням міста.

В Киченері живуть крім Німців також Англійці, Французи, Поляки, Українці та інші. В місті є 165 фабрик і через це працю має кожний міщанин. В Киченері ніхто не нарікає на безробіття. На реліфі знаходяться хіба старші люди або хоровиті.

В Киченері находяться величезні фабрики виправи шкір, а також фабрики, що продукують вироби гумові: паси, чоботи, мішки та інше знаряддя. Місто не тішиться хмародерами, пригадує вигляд Едмонтону, вулиці дуже чисті, а бульвари попри хідники висаджені яворами й каштанами. Трава на бульварах старанно посіяна й викошена. Торонто мусить [illegible] в кут зі своєю чистотою в відношенню до Киченеру й руками закрити свої очі зі стиду. В Киченері всі будинки — малі й великі — є з червоної цегли, побудовані після модерної архітектури.

Головна вулиця називається Кінґ. З містом получена залізниця Сіпіяра й Сієнара, що привозить і відвозить гостей з міста. З західнього боку міста находиться невелике озеро, якого назви нажаль не пригадую, — Киченерці мають до схочу де викупатися. В західньо-північній части міста пливе якийсь невеликий та млявий потічок, виглядом апатичний, радість для качок, щоб мали де ноги свої помити. Маю враження, що того потічка не конче треба в місті. Там воліла бути велика але бистра ріка, щоб на її лиці з радости лучі сонця відзеркалювались і кілька гарних мостів на ній, ними їхали б і ходили люди. Тоді місто виглядало б більше імпозантно й мальовничо. По будівлях видко, що місто не старе. В місті є високі суди й школи. Римо-католицьким церквам не дорівнюють жадні церкви. Місто симпатично збудоване на малих горбках.

XXI.

В Киченері буде Українців коло 150 родин, переважно з Галичини; в тім числі є кілька родин з Буковини і кілька з Великої України — злиті в одну церковну громаду. Крім церковної громади, деякі належать до товариства УНО, деякі до СҐД. Домівки не мають ні одні ані другі, бо оба товариства невеликі.

Говорили мені Українці в Киченері, що парохію почато органзувати 1917 року. Тоді було мало Українців в Киченері та й ті не були як слід зорганізовані. До них доїздили священики з Торонта: Всеч. оо. Михайло Ірха, Осип Боярчук, Роман Крупа й інші, привозили з собою у валізці річи до богослуження, які правили в сутеринах під англійською римокатолицькою церквою.

Тепер Українці добре зорганізовані, які можуть послужити приміром для других. Мають гарну церкву з цегли і дім для пароха при ній під числом 131 Вікторія стріт. Під церквою находиться відповідна саля для громадської праці й Рідної Школи. Церква може змістити около 300 людей; парохіяльний дім має шість кімнат, з цегли і всі потрібні меблі. Так то гарно вкупі все збудоване, що аж мило. Двері в захристії лучать разом церкву з парохіяльним домом. Один і той самий огрівач огріває оба будинки. Кругом церкви й парохіяльного дому гарна мурава висаджені деревом прихідникові бульвари. Свистунівців тут нема; є кілька збільшевичених родин, однак сидять тихо, ні пари з уст. Один Українець з Буковини, який належить до парохії, має гарну пекарню, крім нього кільканадцять парохіян мають крамниці тощо. Є відділ Союзу Українських Брацтв. Молодь гарненько зорганізована при церкві. Женщини вимково працьовиті в області парохії. Базар кожного року приносить чистого доходу коло тисячки долярів. Розказували мені, що один парохіянин, якого імени не пригадую, потрапить продати триста базарових книжечок. Велика мусить бути ревність його до св. Церкви. Церква збудована в честь Преображення Господнього.

З нагоди мого побуту в Киченері запопадливе жіноцтво справило гостину в салі під церквою, де я виголосив до зібраних промову а також Всеч. о. Борецький. Того вечора пані дали мені гарний дарунок, мому синові, а також о. Борецькому, на що ми всі три може й не заслугували. Дарунку того паням з Киченеру я ніколи не забуду. Коли беру той дарунок у руки, все пригадується мені примірна наша католицька громада в Киченері. В неділю, 28 липня, я з моїм сином, молодим о. В. Божиком, правили оба разом Службу Божу в церкві в Киченері. Я мав науку до вірних. Церковний хор співав самолівкою, бо на той час діріґента не було. Я завважив, що між співаками один чоловік мав вимково сильний голос, що рідко буває. Церква була переповнена вірними.

Годилося б сказати дещо про пароха в Киченері, себто мого сина, як він веде громаду, як поводиться, тощо, однак я цього не роблю, тому лиш що він мій син; хочу уникнути пересудів, що, мовляв, батько хвалить сина свого.

(Далі буде).

Юрій Горський,
утікач з Радянщини.

"Мамо, хахли йдуть!"

(Образок з червоного раю).

Нарешті зітхнув вільніше... Останній, найпотрібніший документ з таким трудом і хитрощами достаний — спочив у грубій пачці раніш "сфабрикованих" і достатних.

Кількамісячне блукання по Кавказі і Волзі після втечі з вязниці — вже остогидло...

За кордон! де є хоч яке українське життя, преса . . . "Сверблять руки" поділитись з людьми пережитим і баченим за довгих вісім років у вязницях України, особливо в останні сумні роки.

Але куди? В якому напрямку?

Безтямно хочеться глянути ще на рідний край — як там тепер? Бо оповіданням земляків, шукаючих роботи на будівлях понад Волгою, даю мало віри — надто вже хлопці доливають чорної барви! Хіба може бути ще гірше ніж було в осени і на початку зими!? Хочеться самому глянуть...

Але... надто багато "добрих знайомих" мається в мене в ГПУ по Україні; добрих двісті тисяч населення перейшло через Винницьку, Київську Полтавську, херсонську вязниці за вісім років... Треба бути дуже щасливим, щоб нікого з них не зустріти на залізниці.

Провожу поглядом по червоній смузі на мапі від Дністра до Естонії й вибираю Білорусь. Суха границя, пограничні ліси...

В поїзді від Москви до Мінська прислухуюсь до розмови сусіда з Білорусинами.

"Та ще в нас нічого було, поки чорт хохлів не наніс... Пуд жита можна було карбованців за 30 купити, картопля 12, а тепер жито 70 карбованців, картопля 20! І дорожчає ще... Просто напасть якась! Як мурашки порозлазились по Білорусі, купують, міняють, жебрають... і арештують їх і відбирають — нічого не помагає.

— Хіба ж у них неврожай був? — запитав Москвич.

Білорус хитро усміхнувся — мов нема дурних сказати тобі, що обдерли...

— А хто їх знає... Більшість каже, що врожай добрий був... А дехто каже — ні. Не тямлю що там сталось — дипльоматично відповідає він і починає розпитувати про Москву.

За Смоленськом зустрічаємо на стаціях групи Українців — обідраних, виснажених, з брудними вузликами на плечах.

За Оршою всідає їх до нашого вагону чимала група.

До вікна, біля якого сиджу, став сухи, високий дідусь з сивими козацькими вусами над спаленими устами й зажурено похитуючи головою, дивиться на зеленіюче за вікном жито.

Як тільки сидівший напроти мене комсомолець зліз на якомусь полустанку — тягну його за рукав:

— Сідайте, дідусю... чи здалека?

— З Полтавщини...

— І я ж Полтавець... хочете цигарку?

— Ні, шматок хліба зїлось би.

Спішно достаю й подаю йому ввесь свій харчевий 'запас' — пів булочки, шматок хліба й трохи сира.

Деякий час зніяковило дивиться на мене, потім приймає і похапцем, палко цілує руку.

Краска сорому заливає мені обличчя.

— Діду, як вам не сором! Ще й козак..

Він силується боротись зі спазмами в горлі, махнувши рукою, відвертається до вікна. Сльози струмками збігають по зморщеному обличчі... Гаряча хвиля підкочується мені під горло і я — "розпустивши нюні" — теж відвертаюсь до вікна. Мовчанка. Дивимось на вбогі білоруські ниви. Згодом він бере цигарку й хоче щось сказати, але спазми знов перетинають йому горло. Махнувши рукою вилазить стогну чи не верхню полицю і починає курити.

Молодиця з Уманщини оповідає Полтавцям:

— В нас у Рогах, в той вівторок, розбили в ночі колгоспний магазин з картоплею на насіння... Так — Господи!... що робилось!... Як почали шукати по всьому селі... В кого і своєї трошки було — забрали. На що — варену з горшка викинено на землю і ногами потоптано. Поарештували людей, — кажуть, — будете знати як державне майно грабувати... А яке воно державне, як ми ту картоплю з свого поля, своїм трудом до колгоспу зібрали... А тепер здихай!... Як би ж хліба були не забрали... Просто сум бере... На тій неділі постягували чотирьох згинувших коней, щоб на той пункт відставити на мило, — так у ночі розібрали і зїли...

— Та то вже так водиться, — відповів Полтавець, — і в нас, як здохне — так до миски, бо як заріжеш, то запакують років на шість у тюрму — за "вредітельство". Пообідались он та попухли... Звісно — здохлятина...

— Та чого там! —втручається його сусід, — я сам їв, так не треба тобі поросятини з хріном... То вони може газет обчитались та попухли...

Ніхто не сміхнувся на сумний жарт. У Мінську на стації — на ринках сотні Українців, з дітьми, з лахміттям. Ніхто майже не знає куди іде, чого іде... Шукають тільки — хліба.

29 травня у Мінську відбувався всебілоруський селянський торг у звязку з недавнім кредитом про дозвіл селянам продавати лишки. Державна "кооперація" відчинила рундучки з пудром, гребінцями, нікчемними ситцями і черевиками, горілкою, для обміну за сільсько-господарські продукти.

Через увесь ринок простягся ряд Українців, в лахмітті, з вишитими сорочками, брудними подушками, килимками, знятою з себе одежею... хліба!... За художно вишиту дівочу сорочку просять чотири кілограми жита — ніхто не дає. За мізерну кількість хліба віддають рушники, килими, одежу, в той час як кругом божевільно високі ціни на крам.

Сумно сидять Полтавці, Київці, Херсонці... хто дістав — жадно жує чорний, сухий хліб. З заздрістю дивлять на вбогі возики Білорусинів, на яких потроху сира, масла яєць.

— Живуть ще люди! — зітхає якийсь дідок.

Не хочеться розпитувати, слухати, все знайоме, одноманітне, болюче. Голод — злидні — знущання — висилки.

Одно ясно — увесь тогорічний врожай з України забрано. Міліони покинуті на голод. Розум відмовляється пояснити це. Невже так залежало державі на тім хлібові? Його ж при мені грузили вязні в Херсоні на закордонні пароплави міліонами пудів, — йшов за безцін! Це ж якийсь державний ідіотизм, підрубування гиляки, на якій сидиш.

Нараз на ринку зявляється начальник міліції з міліонерами. Наскакує на Українців з галасом:

— Ви чого тут прозсідались? Патенти маєте на торгівлю?

— Та ми — здалека — за хлібом... діти вдома...

— Без разговоров! Селянин може везти на ринок тільки свої продукти: масло, сало, хліб і міняти у держави за крам, а ви з чим тут порозсідались? Конкуренцію робити, перекупщики прокляті?! Щоб зараз духу не було, а то позаарештовую і барахло заберу!

Мовчки, з вогниками глибокої ненависти в очах, — розбрелись у ріжні сторони...

Задумавшись над долею свого нещасного народу, понуро схиливши голову — йшов я з ринку.

— Дайте щонебудь... на хліб... дітям...

Невміло, соромлючись, просить молодиця з дитиною на руках. Коло неї стоїть, приклавши до уст пальчик, гарненька кароока дівчинка років шести з дитячо-рукавим виразом на личку, мов хоче сказати — ану, побачимо, що воно з того буде!

Роблючи значну "пробоїну" в свому буджеті, купую за 6 карбованців три темні будочки, витягаю з кишені куплений за пять карбованців шматок конячої ковбаси і всі разом сідаємо на приступках коло склепу.

Не можу побороти "старої хвороби" — любови до дітей, і саджаю малу на коліна.

— Як тебе звуть?

— Леся.

— Чи не Українка — часом?

— Українка, — стверджує вона не задумавшись.

— Батько навчив — усміхається мати, жадно поїдаючи булку.

— А де твій батько?

— Білих ведмедів пасе.

— Що-що?

— Ведмедів пасе, білих, — відповідає мала штукарка, захоплюючись булкою.

Мати прикрикує на неї.

— От, дурна... що люди базікають а вона повторює. Вислали нашого батька. Ми рахувались бідняками, але понесла його лиха доля на зібрання до сільради, доказувати, що багато хліба на наше село наложили. Арештували. Кажуть: підкулачник. Тепер десь на острові Анзері, аж за Соловками. Ведмедів... — молодиця криво усміхнулась і тихо заплакала.

Чим міг я допомогти?! Поділив по половині усе, що мав, попращався й пішов.

За пару днів поїхав до нового знайомого села, в потрібному мені напрямку, який запросив погостювати. Коли вже покінчили обідати — до хати влітає хлопчик.

Мамо! Хохли йдуть!

Щось мені обірвалося в грудях. Так колись кричали в Україні діти: "Мамо, діди йдуть!"

Господар обернувся до жінки:

— Вишли їм шматок хліба та замкни двері. Надоїли вже.

Мною опанувала лють. "Хохли йдуть!" "Хохли", які годують чорним і білим хлібом і цю саму Білорусь і Москву, і Туркестан і Закавказзя, і північ, на яких держався експорт, з крови й поту яких будуються велитенські фабрики, — йдуть жебрати шматок хліба, нагодувавши своїм других.

Виходжу на двір і коло ворiт здоганяю старшого чоловіка в полатаній чемерці й худого, блідо-жовтого хлопця з глибоко запалими очима.

— Що ж у вас, хлопці, не вродило, чи що?

— Як би не вродило — не жалко було б, а то забрали усе геть іроди!—відпалює він, не звертаючи уваги на мій "радянський вигляд".

— Скажеш людям, так не вірять. Був у нас "уполномочений" по заготівлі, Риськов. Так, собачий син, збере актив тай наказує: "Як буду їхати через село, щоб було видно, де ви шукали. Чого ти шукаєш на горищі, як там темно? Розший, тоді шукай!" І знущався просто... А одержав нагороду за "перевиконання пляну" і село червоного прапора дістало, на червону дошку зістало вписане, а люди голодні в світ пішли.

— Пригадую собі бадьору писанину в радянській пресі про те, що Україна "йде на першому місці" між всіма республиками Союзу, дотерміново перевиконала пляни хлібо- і мясо-заготівель, що свідчить "про піднесення сільського господарства завдяки колективізації", припоминаю довгі шпальти партійних і радянських установ і осіб, яких нагороджувано за успішне перевиконання пляну і... стає гіркосмішно.

На стацію Руденск десятків зо три чоловіків і жінок з вузликами збіжжя. Наміняли вже, щоб везти додому голодним.

Довідуюсь, що вже по декілька днів сидять тут, не маючи змоги сісти на потяг. Хоч і бувають місця так кондуктори обізлені, що через "хохлів" подорожчав хліб, не пускають до вагонів, як "спекулянтів."

До поїзду ще дві години. Сідаю до трьох молодих чоловіків, витягаю махорку, розбалакались.

Оказуються з Добро-Величчки на Херсонщині. Припоминаю собі те велике степове село з двох тисяч господарств, у якому од віку ніхто не їв житного хліба, лиш білий "пшеничник".

Кажу їм, що я був колись у їх селі, питаю, чи дуже тепер погано.

— Чого там погано? Голод тай годі! — відповідає кремезний чорнявий чоловік і відразу відчувається весела вдача степовика, жартуючого в лиху годину.

— Ти, брате, Добро-Величчки тепер не впізнав би. Столишний город тай годі! Ні тобі півень не заспіває, ні собака не завакає, ні кінка через дорогу не перебіжить, — усе поїли. От, іще, слаба Богу, коні здихають. А як коней поїмо, то... один одного почнем. Я так на Івана націлився, бач який жирний! — киває він у бік хоробливо опухлого хлопця. Той усміхається.

Оповідають те, що й усі.

Хто пішов до колективу — одержав в осени по два пуди жита й по мішку картоплі — решту колгосп здав державі. Хто не пішов — ще гірше, бо зібраного хліба не вистарчило виповнити "завдання", прийшлось "додавати" проданою "в торгів" одежою і всім, що можна було продати. Наложили на село 250,000 пудів одних зернових культур, а як здали — ще 250,000. Накладали, виходячи з паперового пляну засіву, а вдійсності засіяно було багато менше.

Перед приходом поїзду зявляються два співробітники залізничого ГПУ й відбирають у всіх по черзі вузлики з хлібом. Плач жінок, крики, прокльони. Коли приходить поїзд, 'хохли' лягають на залізницю і не пускають його далі. ГПУ нічого не вдіє.

Аж надїхала міліція й місцева парторганізація і прикладами очистили колію.

Коли поїзд став на стації Уріччя, під вікнами зчинилась біготня. Виходжу з вагону. Зпід паротягу дістають пошматковану людину. "Хохол", що в нього перед тим відібрали два пуди жита, кинувся під потяг. Вартовий агент ГПУ розглядає достані з кишені документи. Заглядаю через його плече й читаю:

"Дана ця довідка гр-ни с. Добро-Велички, Юхимові Петренкові в тім, що він по клясовій приналежності маломочний середняк і виборчих прав не позбавлений." Трясучись іду до вагону. Чую, що знищені вязницями й останніми днями нерви — готові зрадити — що ще небагато і всаджу комунебудь у груди рибацького ножа, якого стискаю в кишені.

Забиваюсь у куток вагону і прямую на захід.

(1932).

Всячина

НАЗВА ПОЛЬЩІ

Німці назвали були Польщу "Польська Генерал-Губернатор ство". Тепер викинули слово "польське" й називають край тільки Генерал - Губернаторство.

Цей розпорядок видав генеральний губернатор Франк.

БУДЕ МАЛО ТУЛІПАНІВ

Минулими роками багато бульб туліпанів привозили з Европи, а особливо з Голяндії. Слідуючого року вже звідти нічого не привезуть, а це причинить брак не тільки бульб туліпанів, але й багатьох інших квітів. З Голяндії привозили до Канади майже 25 міліонів ріжних бульб для вирощуваня квітів. Це виносить 75 процент усього довозу до Канади.

ЧОМУ РАДІСТЬ ДОДАЄ СИЛИ?

Коли людина сумує, то це такий настрій, що тіло починає пинявіше працювати, людина наче частинно завмирає. Коли ж людина почує якусь радісну вістку, то це так змінить її настрій, що ціле тіло стає більш оживленим. Від того ми й приємности багато за знаємо. А що тіло більше оживлене, то може й більші праці виконувати.

ЗМІНЯЮТЬСЯ ЗАКОНИ

Редактор одного містечкового часопису в Злучених Державах дивується наглій зміні духа законів в Америці. Він пише таке:

"10 літ тому, якщо б хто йшов вулицею в середині міста з пляшкою алькоголю в одній руці, а $10 золотою монетою в другій, то його арештували б за посідання алькоголю. Коли б він те саме зробив тепер, то його арештували б за протизаконне посідання золотої монети, одначе нічого не сказали б йому за посідання алькоголю.

СТУДЕНТИ ПРОТИ ОКУПАНТІВ

Доносять з Норвегії, що в Осло відбуваються часті проти німецькі демонстрації. Вони звернені в першу чергу проти норвезького націстичного провідника Квізлінга. Студенти не хочуть теж слухати на університеті тих професорів, що спроваджені з Німеччини, щоб "духово" підготовити норвезьку молодь до кращої співпраці з націстичною владою і до розуміння націстичної фільософії.

В католицькій Церкві є 22 обряди та 12 літургічних мов. А іменно: латинська, грецька, коптійська (в Єгипті), сирійська (давна арамейська), вірменська, арабська, георгійська, старославянська, румунська, мадярська і геес (в Абісінії). На дальматськім побережу ще уживають в старовинних церквах первісного письма й мови давних славян: глаголіци. Папа Венедикт XV. сказав: "Церква Ісуса Христа не є латинська, грецька або славянська — але католицька!"

ПРАКТИЧНІ ПОРАДИ

СМАЖЕНІ БАКЛАЖАНИ

Обберіть шкірку з баклажану (егг-плент) середнього розміру й покрайте його на кільця чверть цаля завгрубшки. Посипте кільця мукою, потім замочіть у збите яйце, й нарешті добре посипте чи викачайте в дрібно потертих сухариках хліба, до яких треба додати соли та перцю по смаку. Смажте на сковороді, де якої дайте багато масла. Як кільця баклажанів наберуть золотистого коліру, готові до подавання на стіл.

ЧАСНИК ПРОТИ ПЧИХАВКИ

У Кларксвил, Аркенсо, дівчина Джуаніта Лаллис дістала напад пчихавки й ніщо їй не помагало.

Аж після 4-х днів, як зїла кілька разів часнику, перестала пчихати й заснула.

Виберіть ці батерії і так щадіть гроші

На цім континенті й надалі остає подиву гідною "А" батерія — а то **"Eveready" "Air Cell"** Батерія. Нема потреби носитися з нею до міста для поновного насичення, а тому не маєте з нею клопоту й не тратите гроші. Бо "А" батерія живе повітрям, тому не потребує поновного насичення. А тому, що вона працює в повній силі надзвичайно довго, ви щадите гроші. Питайте за нею, називаючи її по імені!

A-2600 $7.95

1,000 годин то довгий час. А стільки служить оця "Eveready" "Air Cell" батерія. А це не здогадна праця. Вона гарантована на письмі. Без поновного насичення. Для всяких радій.

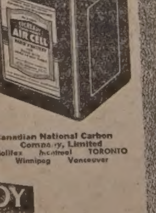

A-1300 $3.25

Ця "А" батерія спеціяльно споружена для сетів на 1.4 вольти і вона має всі якости більших "Air Cell" батерій. В 4- або 5-тюбових сетах на 1.4 вольти вона дає 1200 до 1500 граючих годин. Розуміється без поновного насичення.

ЩАДІТЬ ГРОШІ ВЖИВАЮЧИ

EVEREADY

Canadian National Carbon Company, Limited
Halifax Montreal TORONTO Winnipeg Vancouver

"Air Cell" Радіові "А" Батерії

Українське Запомогове Брацтво св. Николая

Ukrainian Mutual Benefit Ass'n of St. Nicholas of. Canada
Box 3641 Sta. B., Winnipeg, Man.

ОФІЦІЯЛЬНА ЧАСТИНА

Урядове Повідомення

Згідно зі статутом і ухвалою Верховної Управи отсим подається до відома всім Зарядам Відділів і всім членам Брацтва, що

ПЯТА З РЯДУ ЗАГАЛЬНА КОНВЕНЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ЗАПОМОГОВОГО БРАЦТВА СВ. НИКОЛАЯ В КАНАДІ ВІДБУДЕТЬСЯ В ДНЯХ 27-го І 28-го ГРУДНЯ, 1940 РОКУ, В ЛЬОКАЛІ БРАЦТВА ПІД ЧИСЛОМ 585 СТЕЛЛА ЕВЕНЮ, В МІСТІ ВІННІПЕГУ ПРОВІНЦІЇ МАНІТОБІ

ПРОГРАМА

Пятої Загальної Конвенції Українського Запомогового Брацтва св. Николая в Канаді:

ПЕРШИЙ ДЕНЬ — ПЯТНИЦЯ, 27 ГРУДНЯ

В 9 годині рано — відправиться в Прокатедральній Церкві св. Володимира і Ольги **Торжественна Служба Божа** за живих і померших членів Брацтва і Парастас.

1. Провірення повновластей (леґітимацій)
2. Відкриття Конвенції: Покровителем Брацтва —Їх Екселенція Преосвященний Епископ Кир Василій.
3. Вибір Президії й Комітетів.

По обіді, 2-га година:

1. Привіти від делеґатів — устні й писемні.
2. Читання протоколів з минулої конвенції.
3. Реферат: Ціль і значіння запомогових і асекураційних організацій.

По вечері, година 7.30:

1. Поправки і додатки до статута і реґулів Брацтва.

Розділ 18.
Фонд слабих і похоронно-посмертний.

2-А. ЧЛЕН, котрий вступив у членство Брацтва перед днем 1-го січня, 1934 року, і був приділений до членів ґрупи О. (що означає старі члени) і котрий отримав ГРАМОТУ, після Розділу 23-го, і котрий платив місячну вкладку по 50 центів, і такий член від дня 1-го січня, 1838 року, має платити по 85 центів на місяць членської місячної вкладки до Фонду Слабих і посмертного-похоронного включно, і така вкладка вже включає часть до Загального Фонду, суму яку після актуарного обчислення відтягається.

Права, привілеї і користи після Розділу 18, параґраф 3 і 4.

Розділ 28.

(Як понижче сказано члени мають в своїх ПОЛІСАХ точка 5та і 11-та)

Параґраф 13-А. Додаток до статута 1938 р.

Смерть по причині мілітарної служби підчас війни, в поєдинку, від алькогольного затроєння, бійки, не є ризиком, яке бере на себе Брацтво і не є вкриті цею Грамотою Взаїмної Допомоги і на випадок смерти з повище наведених причин товариство зверне спадкоємцям всі вплачені вкладки і розмети, однак така звернена сума не сміє перевисшати вартости в готівці підчас смерти члена.

Розділ 33.
Урядники Відділів Брацтва.

Параґраф 5-А. Нововибраний Заряд Відділу Українського Запомогового Брацтва св. Николая в Канаді має зложити присягу свого уряду в формі доданій до цього статута. Присяга Верховних і Відділових Урядників.

2. Наради і рішення в справах судових коштів.

ДРУГИЙ ДЕНЬ — СУБОТА, ДНЯ 28-го ГРУДНЯ
година 9-та рано:

1. Справоздання Верховних Урядників.
2. Справоздання Верховної Провірної Комісії.
3. Абсолюторія.
4. Вибір Верховної Управи.

2-га година по обіді:

1. Звіти комітетів.
2. Внески, дискусії й рішення.
3. Присяга нововибраних Верховних Урядників.
4. Закриття конвенції.

Зазначуємо, що програма конвенції не уляже жадним змінам.

Ввечері по закінченню конвенції наступить спільне прийняття делеґатів і гостей.

Делеґатів на конвенцію радо витаємо!

Дано в Вінніпеґу, в провінції Манітобі, дня 10-го жовтня, 1940 року.

ЗА ВЕРХОВНУ УПРАВУ УКРАЇНСЬКОГО ЗАПОМОГОВОГО БРАЦТВА СВ. НИКОЛАЯ В КАНАДІ

Теодор Козак, голова. **Василь Саган**, секретар.

КАБАЧКИ З НАЧИНКОЮ

Розкрайте кабачок (марров) середнього розміру на дві половинки, вподовж, виберіть насіння та зріжте шкіру. Варіть у киплячій воді десять мінут а потім відцідіть. Виповніть обидві половинки такою начинкою:

1 горня дрібно накраяної шинки або яких інших решток мяса.

2 горнях підливи зі сметани.

2 ложечки дрібно накраяного зеленого перцю (стручковатого).

Соли й води по потребі.

Змішайте те все й виповніть ним половини кабачків, а зверху присипте тертим сухим хлібом, змішаним з маслом. Покладіть на добре намащену сковороду й печіть 20 мінут на помірковаким вогні. Ця пайка буде вистарчаючою на 6 до 8 осіб. Дуже добре надається на вечерю.

ГОЛОВНЕ ІНФОРМАЦІЙНЕ БЮРО в справах: Звязок зі Старим краєм, горожанські папери, шифкарти, купно-продаж гавзів, акрів, фармів, та інших ріжних справ. Залучіть марку на відповідь.
D. GERYCH, Notary Public, 652½ Main St., Winnipeg, Res. Tel. 21 176.

ПРЕСОВИЙ ФОНД

Забава в п-ва Ів. Козяків, Ст. Майкл, Алта., з нагоди хрещення першого синка. На заклик п. Юрія Войткова зібрано на Українські Вісти ... $3.05

Забава в парохіяльнім домі церкви св. Покрови в Вінніпеґу, Ман., в честь Василя Гумницького. З тої нагоди п. Гумницький жертвував на Укр. Вісти $2.50

Доручив листовно Всч. о. Ст. Семчук.

Пращальний обід для о. нароха Кондратюка, Вернон, Б. К., в домі п-ва Гошовський. Зібрано на Укр. Вісти ... $1.00

Підчас весільної забави для п. Николая Шкорожадика з панною Павліною Дулябою в Інісфрі, Алта., на заклик п. П. Кольматицького зібрано $4.75

Збіркою зайнялись панове Ю. Франко і В. Бусько.

Всім жертводавцям наша щира подяка.

Адміністрація.

29-та річниця школи св. О. Николая в Вінніпеґу

Святочне отворення Української Католицької Школи св. о. Николая і день річниці відсвяткує школа в неділю 29-го жовтня ц. р. в салі Брацтва св. Івана Милостивого при 607 Флора Евеню. Проситься Вп. громадян міста Вінніпеґу й околиць прибути на цей день о годині 8 вечером, де буде спільне прийняття для гостей і делеґатів від українських орґанізацій. Кому лежить на серці добро й будучність українського народу, та щоб наша молодь була вихована в українськім католицькім дусі, той постарається бути на цій річниці.

За Комітет Школи:
Д. Мальчевський, предс.
А. Кушко, секретар.

Не прийняв нагороди за вирятування дитини

Недавно у Злучених Державах злочинець схопив трилітню дитину багатих батьків, щоб дістати за неї 100 тисяч долярів окупу. Він завіз її в далекі лісисті гори й хотів там її сховати а може й убити. Лісом їхав тоді управитель тартаку Сісил Ветсел і зустрінувся з киднепером, який крутився біля авта. Ветсел здогадався, що то вкрадена дитина і спинивши злочинця, спитав, де він узяв дитину і чия вона. Киднепер миттю витягнув револьвер, але Ветсел скочив на нього й повалив його на землю. Підчас шамотання вихопив револьвер з рук злочинця. На щастя прибіг другий чоловік, що був на ловах і бачив ту сцену, і спільно звязали киднепера та передали поліції. Дитина була врятована.

Врадувані батьки дали обом $25,000 нагороди, однак Ветсел шляхотно відмовився взяти свою половину. Він сказав: "Я також маю діти."

В нинішних часах жорстокого матеріялізму це рідкий випадок шляхотности.

Викинули Білецького зі шкільної ради в Вінніпеґу

Вінніпеґська шкільна рада на засіданні 8 жовтня формально проголосила, що місце Андрія Білецького, шкільного троста з 3 варди, є опорожнене й рішила перевести новий вибір на опорожнене місце.

Проти усунення Білецького промовляв радний Авербах, який пропонував, щоб справу передати до вирішення виборцям. Однак його пропозиція не знайшла поперття.

Білецький, відомий комуніст, є інтернований канадійською владою, від трьох місяців не находиться на терені міста й не виконує своїх обовязків, а це згідно з реґуляціями є достаточною причиною, щоб Білецького усунути з ради.

Потім шкільна рада одноголосно прийняла резолюцію, в якій звертається до атторні дженерала, щоб у найближчих виборах не допустити до виборчої номінації "відомих комуністів і членів нелеґальних та переворотових орґанізацій", навіть коли б такий кандидат ішов до виборів під іншою фірмою.

Біциклем переїхав 2,100 миль

Дж. Лебрен приїхав біциклем з Рімовскі в Квебеку до Едмонтону і зробив 2,100 миль дороги. Додатково 400 миль від Судбур до Шрайбер мусів їхати залізницею, бо там нема гостиниця. Денно робив 100 до 120 миль дороги. З собою віз бленкет і спав під голим небом. В дорозі ні один раз не попсувався його "байсик". Подорож тревала 23 дні.

Стінквід обнижує ціну сметани

Стінквід, коли дістанеться до шлунка корови, спричинює дуже поганий запах у молоці і сметані. Весною й по жнивах, коли корови пасуться на стерниццях, вони часто зїдають молоді рослини стінквіду або зерна довкола стирт соломи.

Поганий запах тої рослини є дуже сильний; Одна бляшана коновка сметани занечищена запахом стінквіду знищить 1,000 фунтів масла.

В Алберті платять 11 центів менше за фунт занечищеної сметани. Тому албертійський департамент рільництва радить не пускати на поля, де є стінквід, щонайменше три години перед доєнням, щоб не обнижувати ціни сметанки. Треба доїти корову до порожної посудини і провірювати, котра корова дає нечисте молоко. Таке молоко найкраще зуживати на корм для худоби на фармі. Врешті старанно провірювати запах і смак сметанки заки її зливається до бляшаних коновок, які висилається на продаж.

ПЕРШИЙ ПОДИХ ЗИМИ НА ДАЛЕКІЙ ПІВНОЧІ

Перший подих зими на далекій півночі цього року прийшов 11. жовтня, коли температура впала до 12 степенів нижче зера в Аклавику, близько арктичного побережжя, а невеличкі озера вкрилися ледом.

Погода в Едмонтоні далі лагідна, але зриваються осінні вітри й можуть принести зміну. На Піс Ривері і коло Атабаски температура впала до точки мерзнення.

Найшли у стінах 10 міліонів долярів у золоті

У Франції найшли у стінах палати барона Моріса де Ротшілда золота вартости 10 міліонів долярів.

Він привіз золото троками до палати в Піренейських горах, де його замуровано в стіни, в надії, що там скарб буде найбезпечніший.

Одначе хтось зрадив барона, може ті, що замурували, й французький уряд Петена забрав цей скарб.

Найскоріший літак у світі

З Іст Гартфорд, Конектикат, у Злучених Державах, повідомляють, що Вилям Нудзен, член ради в справах зброєння, та адмірал Таверс, оглядали чергову фабрику літаків — Юнайтед Ейр Крефт Ко. Там вони переконались, що та фабрика будує тепер на масову скалю літаки-боєвики найбільшої скорости на світі. Крім того ці літаки мають величезну вогневу силу. Їх завданням буде не бомбувати, тільки відбивати напади чужих літаків. Вони могтимуть летіти 1,700 миль без перестанку. А наймодерніші европейські літаки цього роду можуть летіти найбільше 800 миль.

МУСОЛІНІ ХОЧЕ ЗБУНТУВАТИ АРАБІВ

З Риму подають, що Мусоліні хоче збунтувати Арабів до повстання проти Англії.

Це відноситься головно до Єгипту, Палестини й Іраку. Він бажає, щоб ті арабські краї скинули з себе анґлійську контролю й проголосили себе самостійними а Мусоліні був би для них "великий протектор".

Ця пропаґанда не є нова. Мусоліні веде її вже від ряду літ, особливо через радіо.

Та чи Араби схочуть заміняти британську опіку за італійську неволю — це ще питання.

ЧОМУ НЕМА ПОТРІБНОГО ЧИСЛА СХОРОНИЩ?

Виясняється, чому бракує в Лондоні схоронищ перед летунськими налетами. Ото Англія числила на те, що Франція видержить німецький опір, а тим самим, що німецькі бомбовози будуть змушені перелітати великий простір, заки дістануться до Лондону, чи до Англії взагалі. Тим самим вони не зможуть довго в Англії оставати, бо не ставатиме їм ґазоліни. Усе те змінилося, коли Франція піддалася, бо Німці дістали бази для своїх літаків над самим Анґлійським каналом.

МИЛО В РОСІЇ

Читаємо в американських газетах що в советському Союзі кусник мила коштує $3.50.

Це мабуть помилка — через те що люди ані в Росії ні закордоном не знають, кілько большевицький рубель вартує. На старий лад він вартував би 50 американських центів, на большевицький лад мав би вартувати 20 центів, але поправді треба 5 рублів на вартість одного американського цента, а іноді й далеко більше.

В кожному разі мило в Росії тепер рідкість, й люди привикають обходитись без мила. Одначе платити надмірно високі суми моглиб хіба комісарі.

ДРІБНІ ВІСТИ

Субмарина обстрілювала італійське місто. — Британська субмарина обстрілювала прибережне італійське місто Савону, що положене недалеко міста Ґенуї.

"ЛОНДОН КЛИЧЕ"
"CBC "NBC" CBS"

Від Півночі, Сходу, Півдня і Заходу бють ці знайомі кличі— а по всій Західній Канаді ІТОНОВІ Радія приносять їх до тисяч домів і сповняють своє завдання економно і справно.

Як би ми могли показати вам місяці дослідів, які робляться над нашими новосезоновими Вайкінгами—час який витрачується на поліпшування, випробовування й десені — ви також переконалися б, що все що ми про них говоримо, є оперте на твердих фактах і потверджує нашу заяву, що ці радія стоять на чолі канадійських радій.

Напишіть по Наш Новий Радіовий Катальог

і прочитайте самі—а погодитесь із нами, що Вайкінг Радія варті того, щоб про них сказати похвальне слово.

В цій радіовій книзі знайдете також Винд Електрик Чарджери, Електрик Фенс Контрольори і Електрик Плентс та Батерії. Напишіть по цей катальог тепер —вистарчить як напишете своє імя й адресу на поштовій картці й вишлете її до нас.

T. EATON Co. LIMITED WINNIPEG CANADA

Націстична влада інтернувала коло 100 визначних Голяндців у відплату за те, що в голяндських морських кольоніях інтернують Німців.

Перші залізка до прасування вживано в Єгипті в 3. столітті по народженню Христа.

У селі Пірадое в Чіле побудовано помятник у фармі каплі дощу для увіковічнення дощу, який упав 25. грудня, 1938 року, перший раз по 91 роках.

Продукція літаків у Канаді є дванадцятькратно більша як була перед війною.

Злучені Держави будуть виробляти 36,00 літаків річно, почавши від 1942 року.

Німці зорганізували в генерал губернаторстві (в Польщі), в місті Лодзі 100 німецьких шкіл. Лодзь Німці назвали Ліцманштадт. Так Німеччина почала нищити польське шкільництво, захопивши Польщу. Певно неодин Поляк, бачучи теперішні насилля над Польщею, тяжко сумує, а згадуючи недавні польські діла над українським народом, жалкує за них і соромиться.

Конгресова комісія Даєса зачала розсліди над діяльністю німецьких націстів і комуністів у Ню Йорку.

З Каїра в Єгипті прийшли вістки до Лондону, що шеф німецького ґенерального штабу маршал Кайтель має обняти команду над італійською армією в Лібії. В Берліні й Римі заперечують цю вістку.

ГУМОР

Мошко вмирає.

Старий Мошко на смертній постелі. Гарячкує, маячить, дрімає. Пополудні приходить на хвилину до притомности. Побачив біля себе цілу родину й питає:

— Рифка є?
— Є.
— А Хайка?
— Є також.
— А Лейба?
— Є й Лейба.
— А Іцко?
— Й Іцко є.
— А Йосько?
— Є.
— А хороба на вас! А хто сидить у склепі, як ви всі тут позлазилися?!

* *

На поліції.

— Пане комісаре, я вчора доніс, що моя дружина пропала. Сьогодні хочу просити, перестала шукати за нею.

— Що? Вернулась уже до дому?
— Ні, але я роздумався.

* *

На вічу.

Промовець: Я вам браття і сестри, скажу все що знаю.

Голос з публики: Ну то віче скоро скінчиться.

* *

Сватання.

— Маю для тебе кандидатку на жінку. Вона мудра за дві панни, інтеліґентна за три, а чесна за чотири.
— А кільки має років?
— За пять дівчат.

* *

Хорі.

На подвірю заведення для божевільних стрічаються два хорі.
— Пст, уважайте, — каже один.
— Що сталося? Бачиш, сторож забув замкнути браму.
— То що?
— Можемо втекти.
— Втекти? Пощо? Їсти тут маю що, мешкання маю також, одяг дають. Хіба я варіят, чи що, втікати з такого місця?

* *

Учитель виясняє учням, що то є предмети прозрачні, а потім звертається до них, щоб дали приклад.

Встає Петрусь і подає приклад:
— Драбина, прошу пана вчителя.

* *

— Павлусь, котрий добре не навчився географії:

"Пане професор, я знаю імя того міста, про яке питаєте, — воно мені на язиці, лиш я не можу його вимовити."

Учитель, недовірчиво: Ану покажи мені язик."

* *

Іван: Сам не знаю, що робити: купити фарму чи авто.

Панько: Купіть фарму, заморгеджуйте її і купіть авто. Так будете мати і одно й друге.

* *

Батько до сина, що перепав у річних іспитах: "Ти нездаро, знов перепав у тім самім предметі?"

Син: "Ну, що ж я міг порадити, коли вони дали мені ті самі питання".

* *

Дяк до Матвія, що задовго тягнув "Господи помилуй":
— Чому ви, Матвію, не кінчите разом з нами?

Матвій, ображено: Або я з вами зачинав?

* *

Гість: Вейтер, я не можу довше чекати на замовлену вже пів години тому телячу голову.

Вейтер, чемно: Ах, даруйте, добродію, я думав, що ви її маєте вже від давна.

* *

— Чи ти, Івасю, маєш брага?
— Так, маю одного.
— Тільки одного?
— Але ж так, одного-однісь кого!
— То дивне! Я поставив таке саме питаня твоїй рідній сестрії, а вона відповіла мені, що має двох братів.

ПРОДАЖА И ОБСЛУХА
Телефон 26421
WADE & RICHARDS
10166-102nd Street, Edmonton.
Радія — Машини до Прання, Рефріджерейтори Вестінгавза

ДЛЯ РІДНИХ ШКІЛ
Маємо ПЕРШУ ЧИТАНКУ М. Матвійчука, ціна 45 центів. Замовлення з грішми посилайте на адр.:
UKRAINSKA TORHOWLA
806 Main St. Winnipeg, Man.

На Біль Крижей Уживайте
УКРАЇНСЬКУ МАСТЬ — ЧУДО

Вилічує ріжні болі як: ревматизм, біль крижей, ломання костей, рук, ніг і інших частей тіла. За одним натертям біль уступає. Ціна $1.00 з пересилкою. Пишіть до —
THE T. EATON CO. LTD.
Winnipeg, Man.
або до
Dufferin Avenue Drug Store
239 Dufferin Ave.
Winnipeg. Man.

Ніхто не знає краще як жінка . . .
яку важну ролю для дому представляє телефон . . . в кожну пору дня . . . в кожну пору року.

Легко платити що місяця

City Telephone System
10009-102 Avenue Edmonton

ШЛІТЬ СВОЇ МАГНІТИ ДО НАС ДЛЯ НАПРАВИ
Робота й начарджування $3.50 на всякі вироби магнітів 2-, 4- і 6-цилїндрових інджаів — магніти виробів Genuine Bosch, Eismann, Fairbanks Morse і Wico . . . направляючи їх солідними частинами.
ВСЯ РОБОТА ҐАРАНТОВАНА — Продаємо і направляємо частини Autolite і Delco Remy до дженераторів і стартерів.
AUTO ELECTRIC & MAGNETO SERVICE
Phone 25666 10011 - 102nd Avenue Edmonton, Alta.
(через вулицю на захід від Шеверлей гаражу)

АДВОКАТИ

J. E. BASARAB, LL.B.
АДВОКАТ І НОТАР
полагоджує справи канадійські і старокраєві.
41 Gariepy Block, Edmonton, Alta.
Телефон 21642

Адвокат і Нотар
ЮРІЙ ШКВАРОК
веде свою канцелярію в
Mundare, Alta.
Полагоджує всі справи канадійські і старокраєві.

Петро Ґрещук, B.A., LL.B.
Адвокат і Нотар
веде канцелярію спільно з
TIGHE & WILSON
перепроваджує справи цивільні й кримінальні у всіх судах
716 McLeod Bldg. Edmonton
Телефон 28196

Harvie & Yanda
Адвокати й Нотарі
202 Bank of Toronto, Edmonton
Можете писати до нас по українськи

Николай Бартман, B.A. LL.B.
Адвокат
веде справи цивільні й кримінальні у всіх судах Брит. Колумбії.
501 Holden Bldg., Vancouver, B.C.

ДЛЯ ВАШИХ УСЛУГ
Знатоки в перевожуванню річей. Криті й Тягарові Вози.
Alberta Motor Express and Transfer
10322 - 104 St., Edmonton, Alta.
Тел. 26522 .. Тел. уночі 72569

ТОРГОВЕЛЬНІ ЦІНИ В ЕДМОНТОНІ

12. жовтня, 1940.

ПШЕНИЦЯ —	
Но. 1 Гард	48
Но. 1 Нортерн	48
Но. 2 Нортерн	46
Но. 3 Нортерн	44
Но. 4 Нортерн	37
Но. 5 Нортерн	32
Но. 6 Нортерн	28
Фід	24
Овес —	
Но. 2 С. В.	17
Но. 3 С. В.	14
Ячмінь —	
Но. 1 С. В.	21
Но. 2 С. В.	21
Но. 3 С. В.	20
Жито —	
Но. 2 С. В.	23
Но. 3 С. В.	18

ЦІНИ ХУДОБИ

Бички —	
Добрі до вибраних	650—700
Середні	550—625
Звичайні	450—550
Ялівки —	
Добрі до вибраних	600—650
Звичайні до середніх	525—575
Корови —	
Добрі	375—425
Звичайні до середніх	300—350
Бугаї	325—450
Годівник —	
Добрі до вибраних	500—600
Інші вдолину від	500
Телята —	
Добрі	750—850
Інші вдолину від	700
Свині —	
Бейкони	800
Яйця —	
Гуртівники платять за посилки з фармів.	
Великі А	26
Середні А	24
А Пуллетс	16—17
Ґрейд В	16—17
Ґрейд С	8—9
Сметана (з доставою) —	
Спеціяльний ґрейд	20
Но. 1	18
Но. 2	14
Без ґрейду	9

ЗБІЖЕВІ ЦІНИ В ВІННІПЕҐУ

12. жовтня, 1940.

Пшениця —	
Но. 1 Нортерн	70
Но. 2 Нортерн	68
Но. 3 Нортерн	66
Но. 4 Нортерн	62
Но. 5 Нортерн	58
Но. 6 Нортерн	55
Фід	51
Ячмінь —	
Но. 1. С. В., 6-гранний	39
Но. 1. С. В., 2-гранний	46
Овес —	
Но. 2. С. В.	32
Но. 3. С. В.	30
Жито —	
Но. 2 С. В.	43
Но. 3 С. В.	38
Лен —	
Но. 1. С. В.	123
Но. 2. С. В.	118
Но. 3. С. В.	109

ЛІКАРІ, ДЕНТИСТИ

Д-Р ІВАН ОРОБКО
Д-Р Е. В. ЗВАРИЧ
Лікарі й Оператори
207 MOSER RYDER BUILDING
EDMONTON, ALTA.

Тел. офісу 24681. Тел. дому 27862
Д-Р М. М. СЕРЕДА
Лікар і Оператор
533 Tegler Bldg. Edmonton, Alta.

Д-Р ЙОСИФ БУЛАНЖИ
Лікар, Оператор і Акушер
BOULANGER Bldg., EDMONTON
Телефон 22009

ДОКТОР Й. МЕҐАС
Лікар, Оператор, Акушер
10164A-101st Srteet, EDMONTON
Suite 201 Kitchen Blk. Phone 24645

Тел. офісу 21221. Тел. дому 31222
ДР. ІВАН МІСЬКІВ
Лікар і Оператор
232 Tegler Bldg. Edmonton, Alta.

Д-Р І. ВЕРХОМИН
ЛІКАР І ХІРУРҐ
Пересвітлення промінням Рентгена (X-RAY), ультра-фіолетне світло і коротко-лучева машина до огрівання.
DR. J. VERCHOMIN
541 Tegler Bldg., Edmonton, Alta.
Тел. офісу 24543 . Рез. 25884

Тел. офісу 22216.
Д-Р ВАСИЛЬ ОРОБКО
Дентист—Dentist
239 Tegler Bldg. Edmonton, Alta.

Д-Р ЮРІЙ ДРАҐАН
D.M., C.M., L.M.C.C.
Лікар, Акушер і Оператор
Член Домініяльної Ради Лікарів
з практикою по шпиталях у Рочестері, Филаделфії, Бостоні, Ню Йорку та Балтимор.
611 Canada Bldg., Saskatoon, Sask.
(коло сіенарської стації)

Тел. офісу 22411. Тел. дому 82350
DR. B. N. SHLAIN
Дентист — Dentist
428 Tegler Building
EDMONTON, ALTA.

ПИТАЙТЕ ЗА —

Виробляємо в Едмонтоні.

В місті.

Приїзший: Вибачайте, де тут вулиця Жидівська?

Місцевий: Жидівська? Тут усі вулиці жидівські.

Що спричиняє лисіння?
Що робити, щоб не лисіти? Як спричинити новий ріст волосся на лисині? Або як маєте які інші недомагання й клопіт з волоссям на голові, пишіть по безплатний обіжник:
HAIR & SCALP SPECIALTY (Dept. D)
10150-97th St., Edmonton, Alta.